

وفشوع ٧/٧٩

א' בטבת, תשמ"ז 2.1.1987



**הצלחת חבשוש  
פגרת חשבון עם  
פחם שדה**

**המתן ג...  
פגרת של ילד**

סיפור השער:  
אלון אבוטבול,  
הוצא שיאחבו אותו.  
שמוח פרט

כאן מן אלל

# אביביות עליית כיבוד יפה עם הקפה



## כפרית עשתה זאת! תבשילי אורז עם ירקות טריים

להחריץ בשוקים, לבחור, לשטוף, לקצוץ, לבשל, לטגן... כפרית עשתה זאת בשבילך! מעכשיו, תבשילי אורז וירקות של כפרית - בדיוק כמו שאת אוהבת - מירקות טריים שריים, ללא חומרים משמרים, טעימים להפליא וקלים להכנה - רק לחמם ולהגיש לשולחן! מקין - תבשיל אורז עם ירקות בנוסף סין. גרונה - תבשיל אורז עם ירקות בנוסף ספרד. שמפיניון - תבשיל אורז עם פטריות בנוסף צרפת. מג'רה - תבשיל אורז עם עדשים.

תפשי את תבשילי האורז של כפרית במקפאים שבתנויות וברשתות השיווק.



תבשיל אורז



# כפרית

כפרית



- 6 לא ניתנת להריגה, אמילו בתותחים מאת מיכל קפרא
- 10 מרדכי יונה, תחנה מרבית מאת בילי מוסקוה-לרמן
- 14 דב בסנדלים מאת יצחק בן-חורין
- 19 צוואה של ילד מאת יהונתן גפן
- 22 אי המטמון מאת עמוס לבב
- 28 אלון אבוטבול: שטח מרטי מאת נורית ברצקי
- 31 שיפודים מאת מאיר עוזיאל
- 33 טיול שופשופ מאת נילי פרידלנדר
- 34 שטיח אדום למשיח מאת טל שחק
- 37 לאכול בחוץ מאת מאיר
- 48 מלך בתחתונים מאת יהודית חנוך
- 42 הדרוסקו מאת יגאל לב
- 43 מנשהאז מאת יגאל לב
- 44 מעריב לפני 35 שנה בעריכת נבריאלי שטרסמן

# סופסופ

א' בטבת, תשמ"ז 2.1.1987  
© 1987 כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

עורך: צבי לביא  
עריכת: רחל בוקשטיין  
עיצוב ועריכת גרפיקה: יורם נאמן  
גרפיקה: גיטע בנעשנין  
מוזיקה: אור

ACC. NO. 65904  
DATE 16 SEP 1987  
THE UNIVERSITY OF TORONTO

## קוביא יקרי,

הנהגות, אורי תמישת הצגות, מתורגם מ"על הקרשים" מאת אורי תמישת. הנהגות חשבוניות תרגילה, אבל טוב רגל אחת במגים משתנים בחוק. לתשבות לב הקוראים חריבים שוללו קוודריות טלמוני בתקופת הערדו. גם הקטע שלו השבוע איננו מהסוג הרגיל. סיפור מהחיים, ליתר דיוק - התי על המת. סוף גל ויסברג ז"ל היה בן 26 בשנפל בעת מילוי המקור לפני תודשים ספורים. זמן לא רב קודם הוא חיבר צוואה. מעשה חריג לגבי צעיר בגילו. במעט ילד. הוא נדחף אליו אחרי שכתבו ליתידה נהרג, גם הוא כשעת משימה, וחש שמצפה לו גורל דומה. ראה שלא רצה לתשאיר תשובות מוחתים. כמה רבני חזרה שרצה למצא לאביו ואמו, הוא אומר באן בפעם הראשונה תא תרגוה, ויש גם בעין צוואה מליטית. גל תשב להיות ראש ממשלה. היתה לו רעה מוצקה לגבי אישיותו וכישוריו, ומעל לכל לגבי הישור האישי שלו. חבריו מספרים זאת ומעידים שהיושר המפליג הזה לא היה רק מילולי. גל היה קורא מעריץ של גפן. חבריו ידעו זאת וביקשו ממנו למסרם את הצוואה. גפן, בשלחיו תופשתו, ניסה להתחמק, אבל הם פשוט השאירו בירו את צוור הניירות והסתלקו. אתרי שקרא את הכתוב, שבר את שתיקתו ובחב. גם ציטט את הקטעים החשובים מהמסמך, וזם חושב בקול רם לאן הגענו כשהילדים שלנו בותבים צוואות לפני ההורים. על דבר הצוואה ובזנות התבדים למסמך שמעתי לדאשונה לא ממנ אלא מפי יעל חורן, גמיקאית חרשה הששתתמת לתרגוה גם בעיצוב המוסף. יעל היתה חברתו הראשונה של גל לפני מספר שנים. השבוע גסגר המעגל בשעיצבה את החברים שבתב לקראת מותו.

קוביא יקרי, של אותו ענין - הבתבה המוחתת. סילב קפרא משותחת עם אביה ודודה של תבצלת חבשוש שהתאבדה לפני כשנתיים אחרי אהבה נכזבת לסופר מותס שרה. במים אלה יצא לאור ספר השישים שהתכוונה למסרם לפני שהתליטה לשים קץ לחייה. מיכל אומרת שאפשר לראות ב"31 שדי תבצלת מעין צוואה מיטית שלה. חסימור של תבצלת הוא בן 14 שנה והחל להתגולל בשפגוס שרה ("החיים במשלי") מידם ספר ובו מבחר ממכתבי האהבת ששלחה אליו. מבחר מתוך אלף מכתבים. הספר חולל סנסציה בשעתו. תבצלת חבשוש נסתנה בין פרשנות שמימית לדיסיו רבילות מבערת שדק החייו את מצוקתה הגפית, עד שנרדפה אל מותה. ספר השישים שלה סוגר תשובון כמו בשלידחוק. היא ואהבתה מתגלים במלוא שיעור קומתם, ומישרים את הרימוי המעוות שדבק בת החיים במשל ובשגינה.

בשעה: אלון אבוטבול, שטח מרטי.  
עמ' 28-29. צילום: דאבון קסטרו.

## צוחק מי שצוחק ראשון

סח אחת ספטר, רמי. אבא הרי אמר שדק יתקור אותך באילו הית עד עוין...

תיום מיטור אותי מחעבורה, מה שהבי מעליב - זה שהחליף אותי בחשב-בים.

נכון, זה נהרר שזכינו במסר הנדול, טיול לח"ל. הצדח היא שזה טיול זונ...

מדם הוא חית נושא אותי בדרועותיו אל רמים, ואז הוא נילה את קסמי חנלישך...

ועכשיו אי מוכן לענות לשאלות תקלה...

אני ממש מזועזעת לבית הספר. גבון שון חברייתך הבי מצחיקת שממנת בחיור...

אני מרק עוף  
על גלמה...



ואני מרק עוף...

# תלמה

חדש מתלמה: מרק עוף או בשר, משובת, עשיר וטעים.  
בצנצנת זכוכית שימושית ונאה.  
הוצנצנת - מתנה מתלמה.  
מרק חם זה תלמה.  
מתיאבון.



מלך בתחתונים

# לא ניתנת להריגה, אפילו בתותחים

אלף מכתבי אהבה היא כתבה לסופר פנחס עזרה, וכשפירסם מבחר שלהם בספר לפני 13 שנה נגרם לה זק ונפשי. הרומן החד-צדדי נטחן בין פרשנות שגיימית לרכילות מכוערת. לפני שנתיים התאבדה. בימים אלה יצא לאור ספר השירים שלה. נסיון למחוק כתם, ליישר דימוי מעוות. אביה ודודה משחזרים איך נהרס עולמה על חבצלת חבשוש, איך. בתמימותה לא יכלה לשער שהאדם רע מנעוריו ומסוגל לרצוח וחיוכו על שפתיו. פנחס עזרה לא קרא את הספר, לא רוצה להגיב.

מאת מיכל קפרא

**ב**חודש נובמבר 1984, עלתה חבצלת חבשוש על גג ביתה שבירושלם וינה תביא בתליאניב וקסמה מס. היה בוקר. אף אחד לא ראה אותה עומדת שם על הגג. אף אחד לא שמע את חבצלת חבשוש. למחרת הניעה העיתונות, מי שסדרה לעלות על הגג ראה את הים, ובכחידות לא פוזרה את העורבה שנחפר. אדריכל היתה הלוויה. יוסיים לסניימן, ביום שישי, הלכה חבצלת לבקר את דודו יואל. היא כתבה שירים ודודו, שעסק היה בתיקון קירות משוחת חבשוש, ביקש לפרסם את שיריה. חבצלת הלכה הביתה והבינה תיק עם סאות שירים. החרש, שנתיים לאחר התאבדותה, הוציא דודה לאור את ספר "שירת חבצלת". סאה שלושים ושניים שירים. מחיקת כתם.

בשנת 1973 יצא לאור ספר אוד, "התמסרות". עשרים ואחד מכתבי אהבה שכתבה חבצלת, או נערה בת עשרים ושלוש, לסופר פנחס עזרה. את המבחר הזה שלף והאביר מסעך מתוך אלף מכתבים שכתבה לו במשך שלוש שנים. אלף, המכתבים, שמעולם לא נועדו לטורקים, נעספו בכדיה קשה. עשרת אלפים עותקים נחסכו. סוף חודש אפריל בלבר, כמעט כמו הנהלה לסוכנות, להבילי, רבעים אינטימיים והאבה נדירה של לילה בת חשך עדינה הפכו נושא לרבילות במספרות, ובאותה אינטימיות בקליקות מסורתיות. מי שרצה לקרוא ביצר המוסר סתם שרה סגליף בתגורה בלירה בת חשך עדינה מתח כעסוד שבעיניו עמד מוטל.

בשנת 1973 רבעה, שבמו אותה, בלום. אתה עשרה שנה מאוחר יותר קסמה מהגג. היום בם איראפטי להשיג כנפית את הספר "התמסרות". הספר הדיס "שירת חבצלת" היה אמור לפצח אותה על הגג הנפשי שגרם לה הספר והיא. אבל היא כבר מתה. איבה, הפעם, היא לא בדיקת הנושא המרכזי. נזקים נספיים, בנראה, מעניינים סוחת מכתבי אהבה. במשך אותה עשרה שנה מאז "התמסרות", עלתה חבצלת לתוך עולם של בידות וריבוא, שרק שבניה כבית החלום אסכנאל יודעים את קטנה. מעולם לא חדרה לעצמה, אדם חיים חבשוש, איבה, והאבה חסאטיל לנחם שרה, המורחה בלבן, זו שנשאבה ויצאה הוצה בעצמה מרדמת, האבה לאחר הדממה לזעקת טרוף. לאחר פירסום הספר, מספר האב לא הירבה סתם שרה לחתקש. אליה, יום אד הוא התקשר. קטלי לחנול. היא רק שפעה את שנה וסיר נשכנה על ודיעה שברה את מנשיו העליון והחלה לזעק. האב חשבתם. באילן קיבלו מבח חשכל. מסי דודו יואל, הענינו שבה לא יכלה

6 חבצלת



פנחס עזרה (מימין)  
חבצלת חבשוש ואחד  
משיריה שהתפרסמו  
בימים אלה. עשו  
מעשה זמרי ודשו  
שיר במוחם  
(גם שני השירים  
הנחשבים תמוזינים  
בהתנהגותם מתוך הספר  
"שירת חבצלת")

פילוסוף רחל הירש



פילוסוף רחל הירש

**ח**בצלת נולדה בתליאניב ב-30 במרץ 1950. בחדר המכתבים לפנחס עזרה כתבה בשפת שאינה מייחסת חשיבות לימינו העיסוק. אני נולדתי בחיפה בשעה יפה בבוקר בשתיים באביב אבא שלי רצתה לקרוא לי חול על שמה של רחל אבנן שאותה היא אהבת אבא שלי. חשב שאני פרוחית ויפה ושבתיו זה בטח היה בגלל השור וחילתי לבנה וכלילות ששי בבית הכנסת הוא קרא לקראת שבת ו) אני חבצלת הסדרן. ששנה העסקים / בששנה בין החודים כן העייתי בין הבנות / ועוד נאמר בתפוח בין עצי דודי כן חזוי בין הבנים / ובבר בסוף או באתלתה קראו לי.

מספיק חכשוש עלתה מנצנצ, תימן, שם עסקה (המשך בעמוד הבא)

קדושת אישיותה. סופרים, בנראה, מנישים חרות כלתי מוגבלת ללש את המלה "קדושה" כצונג. אבל להורים קשה יותר לשיכוח את הצד האנושי, את הכאב, זה שאין לו דבר וחצי דבר עם נגוהות וחילול קדושתו.

מאמרים מלוששים חיסב לא נוגעים בפרטים הקטנים של חיים, הפרטים הפרזאיים, חיים חבשוש, חימני פרשמונים, עסוד, וקו לבן וענינים. שמקרינות, תום לקח יום אחד את בוח אל רופא עצבים מפורסם ב"מתינו" מתאמן, הוא מספר, הצניק פנחס עזרה, הם הלכו לנה דרימה. לאחר שחלקי התמוטטת, שלא מרעיו, אומר האב חבצלת חוליה לזעק, להשתולל, לבכות, לצרות. הניעו ואנשים וחבצלת, אותה לכתוב חללים, האב עמד בעד חיי אהבה מסה

מספיק חכשוש עלתה מנצנצ, תימן, שם עסקה (המשך בעמוד הבא)



# גלילדת חורף

## יותר רבה - פחות קרה

"אמא יודעת שגלילדת חורף טובה בשבילי, היא יודעת שגלילדת חורף לא רק שטימה ומרעננת - היא גם מונית מאויר, אפילו ד"ר וייס, הרופא שלי, ממליץ עליה. לכן, אמא דואגת שהמזון יהיה גלילדת חורף במקרה, אני חוצה לגלות לנס (בסדר) שגם אמא לא מוותרת על גלילדת חורף".

אמא יודעת

מזון טיפ  
מזון ירדני המלכה



יוחאל ותיים חכשוש, הדור והאכזב... למח לקחת את זה דרך התחנות ותיים (צילום: רמון קצור)

מאשר היום, האבתי להתבונן בכל דבר עמוקות רבות. רבותי לעצמי, האבתי שדברים שלי הם נשמיים, שמעביר יש מלאכים רק שלא רואים אותם. אבתי להתבונן ולהציג ולקדש ותיים נקיה מאוד ואישי.

הבצלת החלה ללמוד דרמה בבית צבי" בסניף, לאחר חצי שנה עזבה את הלימודים ועסקה בעבודות מרמנות: ובית, רחובות כלים, וחדרנית במלון קסן. באותה תקופה קראה את הספר "החיים במסל" של מנחם שרה. במילות הדפים של אישיותה ריג לו הספר בקלות מובנה מעמדה של יצירה וגילוי להתגלות אלוהים - אם להשתמש במונחים האחרונים.

לכתב מחדש את הספר שלא כמבתי ולא אחיה, לחיות עוד קל קר הרבה, אטרי לקרות. חיים בסימן מפה ומפלת, אישיית מתפוררת, מעשה של הרס עצמי, שכל קר היטב חדרו לו אחרים.

לכתב מחדש משהו ששקלל, אמא ראי מה נעשה בשירי, קששירי אותו בלבד אני חקבת. סיקה הסד עצמיים של חקבלת, אני לא שונאת.

מאמר שסידרם למני שנה בכתבתה המפורסמת "אפידור" הוא מסביר את המחשבה שמתאחזת הפרסום. המחשבה היתה להעניק למציאות זו שבמבין לקדלה זו מוכת והשירים והמוזיקים, רבי של יופי, של מודר של חיים כאשר תולו להניע אלי, והיה זה למני בחמש עשרה שנה, קראתים בתחילה כמי שקראתים מבתיים דרם אחרים שהגיעו, וכדעתי לא עלה כי אירעם תשוק אותם עין וולת. ואולם לאט לאט נפקד עני לראות כי מה שרשום על דפים אלה: מה שנישם באותו שעות לילה או שעות אחרות, מה בחוכמה מעמקים במורה, אינו איות. שני ושית פרטי אלא יצירה וחצית גוללה, הביטוי היחודי ביותר של נשם אשה צעירה שנתקלתו בו מעדי, או היגיוני כי לא בירי הוא לגנוג ואת במנחת, בשם שלא הייתי רשאי לגנוג במנחתו בתכירי אמור של שירי שוברטי. אבל אלו לא היו שירי שוברטי. חיו אלה מבתיים אישיים שגורדו לעורר את אהבתו, שרה היה מרע למידת התנסות שעלול הפרסום לגנוג לחכבלת: ימים אחרים לאחר הפרסום, אמן באיון. למרות והיכוסים המקובלים צריכים טקסטים אלה לראות אן משום שיש בכך חשיבות חיצונית ומטרת לבני האדם הכיתה שמערה לגנוג עיון, האם תוכל הילדה תואת ששיישה במשך לכותה דמויות - לעמוד ולסכול את כל מה שיבא לאחר פרסום הספר והתשובות הכותות העוליים בה גורמים ממנה וזה שחוקי אותה. היא מאמינה שיש באן שליחות. מנחם שרה טעה. לא היו לה כוחות והשאלה אם (המשך בעמוד 12)

והמשך מהעמוד הקודם)  
המשפחה במסד. בארץ המשיכו בני המשפחה לעסוק בסחר תבלינים וקפה. משפחה אמירה. הבצלת היתה נתיקונים במשפחה בת שבעה ילדים. בשנת 1956, לפני מבצע "קיש", נהרג אחיה הבכור שסעון, חבר קיבוץ תל-קציר, בגורל ביטוסים שעל גבול רצועת עזה. האם לא הצליחה מעולם להתאושש מפילת בנה. בספר בו תעד הורד יוחאל את קורות המשפחה מביאים שירי של שמעון, כשיד "פידורם" הוא מבין בציפור שיריה על אהלו, ואומר: "אך איך אראה גם אני / רובה קשתי בירי על גבי המגדור / ולמי אתן חצי העפרתו והוצנתי / הן חיל-עבר אני, לא צמוד".

כשרון הכתיבה של הבצלת בלט כבר בוסן לימודיה בבית-הספר היסודי הדתי לבנות שבחברון שלמה-המלך. לאחד שנתיים בתיכון מאפה בשכונה הוותיקה לנטוש את הלימודים כדי לחיות בקיבוץ משמר העמק, לצד אחיה ציון, אשתו ברורה ובניהם התאומים. הבצלת רתנה תמיד לשכר מנגינה, "אמר הורד יוחאל, עיני היתה בקשרים הרקיקים. באופייה ובתפישת עולמה היתה מבוטרת מבטי גילה. כל המון היתה בה ביקורת על הקיים, בקצור, לרעתו, והשעה משורה שלא מצאה שם. זה היה חלק ממידתה בקיים כשתודה טעם אמרה לי, לא מצאתי. אמרתי לה, אל תתיאשי. היא בנראה חיפשה משהו אבסולוטי".

סנים אודי-בן הציגה במלים את מה שנשאר מהקצור: חורם הסגן עם ביצי התנגדות כלכלית. חבל שאני לא גרה לבדי מקום כפזר במושב לעבוד במשק כמו שרציתי פעם ועדיין אני סקורה שיבוא יום ואגור בספר ואעבוד (התנגדות יטילו ביצים ממוטות תעשיית למגע ביים (ו בשאלת הולבת ללול כמו בקיבוץ ולוקחת מהתנגדות ביצה אחר ביצה שם צדיק היה למוד תמיד (ו) התנגדות וזהותנות היו כאלה מפחדים אבל צדיק היה לעבוד מוד לקחת את הביצים לכלי הנה שביטבו טעמו אחו (ו) הן היו חזקות ונעיסות למגע (ו) וגם במטעים עברתי וכנסם התארכתי פעם בכחור שורר מיפס אחר מוצק גבה חורק עלינו ענבים מהסודה שלו וזוהק... היו ימים ימים הייתי שמה נאוויר עם האנשים וקספנו פירות כל סעם, לאחר תשעה חודשים עזבה את הקיבוץ ועברה להתגורר באילת בקרבת אחותה הנשואה אילת שגא. אחרי חצי שנה באילת חזרה לתל-אביב, כמעט בת תשע-עשרה. נערה מתלבטת, שמחפשת משמעות לא רק בשיתות מלון יומניות.

בראיון עיתונאי מספרת אחות סטיבאדית שטיפלה בה: "במעמקי לבנה היו שני עולמות. מצד אחד השורשים העמוקים שיעקו מבית אבא ושקפמו לה, ובצד שני החיים שלה בתל-אביב, המדידה נמשחת, והחירה בחיים חופשיים. היא לא הצליחה לגשר בין שני העולמות. בשעת הבצלת זה נשמע כך: "הייתי פעם בחנים יוצק מים על הדפים של כתיי דודים שלי והורד. עכשיו כבר אין שיטה כזאת, אבל אם היו תולכים בבה או בגיל ותישים גם הורים שלי היו באים לי ככה וזה מענה ואבי עכשיו, אם הוא מבקש או אני מביאה לו דברים שהוא בעצמו יטל לקחת. בשהייתי קטנה הוא היה בא מהעבודה או אני ואחותי היינו מביאות את געלי הבית ושמת לו כל אות על רגל אחת. והא היה נחמד. האמ, תאר לי והיא כותבת במכתבה לסתם שורה, היא יותר נמוכה ממני בראש אחד. בשאני מתכבת אותה הראש שלה על החוד שלי באן.

בשנתי ראה את עצמי לסעמים בראי אני, אשה קצבה מעקט למנים שלי ברא את האן למח את כואת טסה ומכשירה. לא היה מתאים לי להיות חוררת או עקרת בית באחד השיכונים בעם או במלחה בערב באים אורחים ושחקים קליטם ואני מגישה קפה וחייבת במטבח נשי. מורכב על סולמיקה על מבטיות, מלמחה, אצטמי: אני מויתת בהכנת מתי. זאת אמרתי במטבח נשי רגיל. לא בכוד ככה. בשהייתי קטנה הייתי יותר הגיונית

סטיבאדית

ב מבחנות



# מרדכי יונה תחנה מיר

מרדכי יונה, לפני  
שלושים שנה בעל בון,  
היום בעל אימפריה  
כלכלית של מאות  
מיליוני דולר. לא סתם  
עוד קבלן או סוחר.  
חמון עסקי שולח  
ורועות, יזם ומפעיל  
חברות בון, בחימלון,  
תעשיית עץ באפריקה,  
ירושלמי דגני עננועה  
עסקים גם עם הרוסים.  
עכשיו פורש כנפיים על  
הגולם של התחנה  
המרכזית הבלתי  
גמורה בחלאביב.  
כל מה שדרוש לה זה  
עוד מיפוצית חמצן.  
תוך שותפים מקוה  
לעורר אותה לחיים.



המירעם עלו לעשור?  
דרוש גם פרפור טוב  
ומבין בבית החברה  
המרכזית שלו וקראת  
בשם אשתו.  
מאת בילי מוסקוזה-לרמן  
צילומים: שי זכאי

נאל שקס לסרוויקט ותחנה המרכזית  
בתל-אביב, העלה את מרדכי יונה לכותב  
רוח. שני השותפים שלו, המיליונר הכריז  
ולטן מרגוליס, והקבלן הירושלמי מתחיה  
ליפשיץ, המוכנס ביניהם ושרשו, יונה גם  
הוא ירושלמי, נשאר כוור במערכה. גוף  
את התחנה בולת אליו, על בחסיו. העמידות שלו  
מעוררת סקרנות. יונה מתפתל. לא רוצה ראיונות.  
רוצה שיעזבו אותו בשקט. שלא יחסכו, שלא ישאלו  
יותר מדי שאלות. עיסוק במלים ובחכות במקשורת הם  
בשבילו סוג של מלכודת.

השגישה בינינו אחרי-הצהרים, במעט סוף היום,  
לא מלונגות מצידו. הוא אדם שלא אוהב הפקעות.  
על אצבעות מפללות בקשר של הענינה מרדכי יונה  
מוזי אותה לכל ביוח אפשרי. הענינה לוחצת, אולי  
כדי לחצה מהבוקר. הוקט מוגר עליו; הוא משחרר  
קצת את הצווארון, לא סרשה לעצמו להחזיר את  
הענינה. שומע שאלה ושוחק. מתוך השקט אפשר  
לשמוע את ההתלבטות: שעוברת לו בראש. חושב  
ארבע סעיפים על כל משפט, כוור את המלים, מסתכל  
מבעד לחלון, זו על הכיסא, נאנה, מרדכי, מתחיל  
לדבר, נעצר. שוב הנקודה ממנה הוא מפעיל לובשות צורה  
חשדנות איומה. ההנחות שהוא מפעיל לובשות צורה  
של ודירות מכסימליות. הצקס העיקרי שלו מתבסס  
בתיארום טעוין אריב.

יונה אימץ אורח חשיבה ותנהגות שגורסים  
ביצועים שקמים ותקונקריים. מבסיסם עשייה  
מינימום ריכוזים. הביצועים של יונה מרדכי מתבססים  
בפרויקטים כלכליים. בברים. בשחית שקסות, בלי  
לעשות גליט. הוא שולח ודירות חמון לכל מיני  
כיוונים. בנייה לתעשייה ולמגורים, תעשיית עץ,  
מלונאות. הערה, והרף אומרת את רכישו במאות  
מיליוני דולר. ערך הנכסים הממשיים במאה וחמישים  
מיליון דולר, לא כולל את התחנה המרכזית בתל-אביב  
הנמצאת היום בבעלותו המלאה. הערכת שמאי  
מינימלית קובעת את שווייה במאה שישים מיליון  
דולר. וקיים גם מפעל עץ בלי-מית, פרויקט כלכלי  
עצום, עם מחזור שנתי של עשרים מיליון דולר כוויכוח  
לשבע שנים. סיכום סעיפי המישנה יגלה בבעלותו  
עשרים ואחת חברות.

בשעה נראות לעין שתי חברות מרכזיות  
(תמשך בעמוד הבא)

מרדכי יונה



כאן יש לי חלום

המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

מדרכי יונה טייל בשוק בליבריה ורצה לקנות חולצת משי. בדוכן הראשון ביקשו 15 דולר. בדוכן ממזל עשה לו מזל. אחרי סימונים עם הידיים. אחרי הדוכן הרביעי קנה את החולצה בשניים וחצי דולר. גאה בעצמו סיפר זאת לפקיד ממשלה בכיר. הוא צחק ואמר: אלו כולם שותפים שנובדים על הקליניומים. הלקח שלמד יונה: גם זהירים כמוהו יכולים ליפול בבח. אפילו עם שניים וחצי דולר.

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון



מדרכי יונה והענק שחקים בבנינה לירושלים: אתה חייב להיות מסכן כדי לקבל סימפטיה.

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון

המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון  
המשפחה והמקור הקדמון



הלל בן-חיים



ד"ר בן-חיים. מסודר...  
...סודר דבורה...  
...סודר דבורה...

# דבורה בסוד

האיש שסינרל את ת"א  
הוא גם מי שכראי לשלוח  
אליו את הנמלה שתלמד  
חריצות אמיתית מהי. לא  
בטוח שאחריכן תהיה  
יעילה יותר. ח"כ רב  
בן-מאיר עסוק מעל לראש  
במשימות ממלכתיות,  
עידויות ופרטיות שצריך  
מחשב כרי למנותן. ריבוי  
התפקידים הזה הוא  
בעורביו, אומרים מתנגדיו.  
יש לו תסביך מעורב של  
שרגא נצר, דור בן-גוריון  
ובדל כצנלסון. הוא רוצה  
להיות ממליך מלכים, אבל  
גם המלך בעצמו. החריצות  
שלו היא חריצות של  
מאבקר. בן-מאיר:  
"המערכת לא אוהבת איש  
עצמאי". בולם אומרים:  
בחור טוב, עוזר לאנשים.  
וחרץ כבר אמרנו

מאת יצחק בן-חורין  
צילומים: דפנה קצור

מיכה דריש. הציע לי להתפטר מסגנות ראש העירייה  
ולתפטר לסקול כאילו אני סגן. והחיינו לא לבחור  
סגן אחד בסגמי. צייל היה מוכן לסידור הסאולין  
והלא-סימפטי. בולם שאלו למת יש לי מכונית  
ומכוניות וסלפונים, בולו שני לא משקיע את כל  
מצי בשביל העירייה. עכשיו סרברים על דרישנות  
לבנות הבאה ולעירייה, וכל האמצעים כשרים.  
בן-מאיר יותר על סגנות, והמשיר לתפקיד  
כראש סיעת המערך בעירייה. עכשיו חלבים חברים  
הסוכים במחוז תל-אביב של מפלגת העבודה לעשות  
ל"תרגיל מלוכלך". ממש מחות לחגורה. חס  
ממשיכים להכיר בו כראש סיעתם בעירייה, אבל  
החליטו לבחור כמקסו סגן שני ממפלגת העבודה  
לראש העירייה. המידה הזו ב"כ כנראה. הבחור  
שאם בודים סגן - אני הולך. זה יהיה מצב

העבודה שאני הולך ברכי, ולרוב אני בודר, יוצרת  
אמנותי. חבר סגלנה אומר: רב מרגיו, הוא יכול  
לעבוד בתחנה המטאורולוגית בקלטרברקים, הוא מושך  
אליו אש. הוא לא הפוליטיקאי היחיד בעל כפל  
תפקידים. אבל על אחריס לא יורדים כמו סיורדים  
עליו.  
וגמאות בבקשה. אהרן הראל,  
חבר-בנסת ומנכ"ל "בית ברל" - זה  
כשר. דפי אורי, ח"כ, החפטר מולפקר  
מנכ"ל "שיכון עובדים", נשאר יו"ר  
פעל ולא מינה מנכ"ל. אוקי. מנכ"ל  
ההתחדדות ישראל קיסרז זה חשוב שיהיה בכנסת.  
מסני ביקשו לפרוש, אומר בן-מאיר. עוזי ברעס  
נבחר למנכ"ל המפלגה והוא לאשל בבטל התפקידים  
שלי, חשבותי שהוא עשה זאת בגלל תמיכתו במתחריו

אם בעל אופי טוב הוא רב בן-מאיר. אם אתה  
צריך עצה - הוא יבא. יעזור ברברים סבנים, יארגן  
פטרונות לבעיות, יתתם על ערבות. זה החלק היפה  
שבו באש ציבור. דפי הלב יאמרו שגם מזה הוא מושך  
תועלת פוליטית. הבעיה שלר, אומר חבר מפלגת  
העבודה, היא שיש לו תסביך מעורב של שרגא נצר,  
דור בן-גוריון וכלל כצנלסון. הוא עדיין לא החליט  
מיהו הוא רוצה להיות האיש שמאחורי הקלעים  
ממליך סלבים, אבל רוצה גם להיות המלך בעצמו ונס  
הנהגה, המריצות שלו היא חריצות של מאבקר,  
מחילה בשמחות והעקש. הוא לא מסכים חותמו על  
שום דבר. כתב שמונה ספרים ואינו מוכר בסופר. עסק  
ציבור - ולא מוכתר-כסגור. ממליך מלכים - ולא  
עומדים אצלו בתור.  
הוא אינו אומר במיוחד גם בקרב חבריו במפלגה.  
מדוע בן-מאיר. המערכת לא אוהבת איש עצמאי.

שלאחר לכתור, אומר חיים כצנלסון, מספר עשר כרשינות  
המערך לעירייה (נבחרו תשעה, הוא נשאר בתוך).  
לכ"מאיר עצמי יש פנאי להשיב על שאלות רק  
כיום שיש כשעה שתיים וחצי אחר הצהריים. זו השעה  
שהבריות משלימות כה את תהליך ההחלעות המסוכן  
המושך מהמסדרונות, מסיימת את הקניות וההכנות  
לשבת ופוגות למקלחת טובה ולסנוחה. יש סי שיוצא  
לעשות ספורט. אור מנורות עם עיתוני סוף השבוע.  
בן-מאיר עוכר. ממש כמו מפניק קוקאין - בן-מאיר  
סבור למפילות. בארבע וחצי אחר הצהריים, השבת  
אריסטו כפתה, הוא לא מגלה שום סימן של עייפות.  
כתבו נשבר ומבסל ללכת הביתה. מסדרונות העירייה  
כבר ריקים מאדם. רק שהמעלית לא תיחסק. אני  
אוהב לעבוד, הוא אומר, אני עוכר מתרגע שאני  
מתעורר, כשש ורבע בבוקר, עד שאני נרדם עם ספר  
או עיתון כדי כשר כאת אור-תות.

של מדינת תל-אביב, ובוערה ליקדי תל-אביב. מכל  
זה הוא סאיים להתפטר כדי להתפטר בכנסת -  
בקרנציה שניה - בתור סגן ירד הבית וחבר הנשיאות  
הכר ועדות הפנים, העליה וקליטה, הספרים, וסניע  
תאוגור ורכים. סלבר זה הוא סעיל כשרולה  
המוניציפלי וועד כראש הקבוצה הפרלמנטרית  
ח"ש-רליי-גרסנית. היום, למשל, הוא כבר סורה  
סטעס משרד התוך בארגון חגיגות הארבעים למדינת  
ישראל שיתקיימו בנסנית.  
ריבוי התפקידים - יאשרו גם מנכ"ליו הקרובה  
כאנת - הוא כעוכריו. עושה לו שירות רב. היוםנו שלו  
חומנו ומשקק ממש כמו התנועה כבבישי תל-אביב  
שעל רוחותה הוא מושק. כרין ישאל עצמו משל  
המיסים המורא מה יא על תל-אביב שלו אם ימש  
בן-מאיר את איומו ללסוז מצב מניך. מי יוכל להבנם  
לנעלי הגוללות. בראה לי שהשמש חוזת גם כטיק

איש תרין הוא ח"כ רב בן-מאיר. תרין  
כנמלה. סוכן יד-ככל. עסוק מעל לראש  
במשימות ממלכתיות, עיתויות ופרטי  
ות. ער היום כתב שמונה ספרים על  
עבודה כהתגורבות וזה 14 שנה מגול  
"האגודה למלחמה בסרטן", על ידע העמ והמדינה  
זה 8 שנים מגול שירות הפרסומים במשרד ראש  
הממשלה, וספרים על ההתחדדות ושבע שנים היה  
מכיר מועצת פועלי תל-אביב.  
כעתיד אולי יכתוב גם אנציקלופדיה לסיכום  
ניסיונו המוניציפלי בעירייה תל-אביב דין לראשית  
העיר וער לא סכר המפקס בסגנות, ועכשיו רק - קור  
אורי - חבר הולות העירייה, ראש סיעת המערך  
ראש אגף התנועה, ראש לשכה הבורוח העירונית  
וירד ארבע מה, ראש ושרת השמות וההצעות, חבר  
במועצה המגלים של "תחניי איילור", חבר הנאמנים





# דב בסנדלים

(המשך מעמוד 15)

בלתי-נמנע. סגן צירף להיות חבר הנהלה. אומרים לי: חיישאר, חקשה את העבודה ותשאיר את הבכור למישהו אחר, מאיים ב'נאדי'.

זה אינסטרקט, מרניץ, חבר סיעתו בעירייה באוניברסיטת שאינה מחזיקה לו. בבה גם מרדכי כל חבריו. לא ליוחס. לא לציטום. אינסטרקט, ממכר מר אנונימי. מכיון שהעירייה היא מוקד כוח שרוב כרמאיר לא יסגר לוחם עליה.

עוד רבמה מחזיקים בבקשה. לקראת הבחירות לבג"מ תימנע עצמו אליהו שפיטו, בהרנולו, לרשימה המרכזית, ועל הסקום הנוסף של מחוז תל-אביב כבג"מ חסורו רב ב'נאדי' ומיכאל ב'רוהר. המסמכים היתה שקלה ומול ב'רוהר חסר הנגנון, הפעל ב'נאדי את צוות ליטבתו בעירייה ואת קרבתו לראש העירייה שלמה להט.

ב'נאדי ביקש לקבוע הנהגה של חמישה אחוז לנימלאים שישלמו מראש את מיס הארנונה. כינינו, הנהגה צריכה להיותן לפי מצבו הכספי של אדם ולא לפי נילו. סה עור שיק בעלי האמצעים מקרב הקשישים ויבולים לשלם מראש. אבל ב'נאדי היה צריך להציג רישום ממשי בפני 500 חברי המחוז של המפלגה, שרבים מהם נימלאים בעצמם. ציץ' בוק וטצא שלמישה אחוזים האלה לא היתה משמעות רצינית בשפת העירייה, והחליט לתת לב'נאדי את ה'נאדי'.

וכן קרה שהעירייה פורסמה הודעה לעיתונות על תחנות בארנונה לקשישים וב'נאדי ראו להפצה בין כל הציירים במערכת המחוז. מספרים שגם צירים חולשי הניע לקשי כרי להצביע בשביל משיעם. ההבדלה היתה על חורם של קולות ספורים שהצביעו לב'נאדי ב'י להצביע לבג"מ. לא מן הנמנע שברוהר יגלה רק שנה את מוד כשלנו. שני הכרים מסלולנו אומרים שנה 'עסק מסאניק' סיפוט, 'עסקן מקומי, משבשם ומעלה לעומת חברי מערכת העירייה האחרים, שתופם פחה לאמית'.

בורה קשה והתמדתם הם סור העפעלות של ב'נאדי, עקב כצר אנוני. בן 60, בעל לסופת, נסוי ללילי, אשה מסורה ותומכת, אב לרחל וסלי, גר ברירת ארבעה חודים בנוקאביים. לא בריון שכנת פעלים גם מרס ורין גרים שם. הדיחות צנע. בלישבתו ודעים לספר שב'נאדי חסכן מופלג. הוא

חבר מפלגה: 'רב מרניץ. הוא יכול לעבוד בתחנה המטראולוגית כקולט'ברקים. הוא מושך אליו אש. הוא לא הפוליטיקאי היחיד בעל כפל תפקידים, אבל על אחרים לא יורדים כמו שיוורדים עליו'.

במשך שמונה שנים ניהל את שירות הפרטומים בשירד ראש הממשלה. רבינוביץ' הביא אותו למחוז תל-אביב. ב'1962 מנה למנכ"ל 'האטורה למלחמה בסרט' והחל לסלס רדכו במעלה הגוש התל-אביבי החוק שאו שלט למעלה במריטה. ב'1970 שימש מוכיר סחור תל-אביב של מסלוגת העבודה וחדר למערכת הפועלים. במשך השנים נוצרו סחור'ביות. ב'נאדי נחגלה באיש עם בוח השרדות רב. היה במחנה רבין, עם למחנה מרס, הכל לפי הצורך. שפייר וב'נאדי השולטו על המחוז אחרי שרבינוביץ' נחמנה שר אצור. המחוז מועצת הפועלים פירושם חלוקת תפקידים. מיניס, ביבורים וניסיעות לחרל. ב'נאדי פיתח קשרים אמיצים עם איגודים מקצועיים בגומניה. במערכת הפועלים הוא הקים מעין ממשלה, וממשלה וקוקה לקשרי חוץ. עסקנים צאצא באו, ממעמד של ב'נאדי החזק.

ב'1976 היה ב'נאדי חזק עד כדי להחיה את מוכיר מועצת הסרועלים אחרי אלפרס ולרשת אותו. שבע שנים בתפקיד, ובצפיץ מלתי טוענים שרש קוקה בסצב טוב וחוזיר אחריו גרועות כברים בדרכו לבנין עיריית תל-אביב. ב'נאדי, ב'רס ביקש שם של מועמר לראשות העיר תל-אביב. אסרתי שאף אחד לא רוצה. עשינו סק. מוטה גור, מאיר עמית, גר יעקובי, לוכה אליאב, אליהו שטיינר, אורח נסיר חגי ביחר קיבלנו שלי'ש מתווכמים בצ'יץ. מרצ'83 אסר לי פרס 'אין ברירה' תודץ מל ציץ, תפסיר ותעשה אתו קאליציה. תהיה סגנו ותחזיר את המעמד לעירייה אחרי עשר שנים באופוזיציה. זה לא היה סימפטי. כל אחד אומר 'בראבו', אבל אצרי'כן מצביע 'נראו את. הלוח הזה' למרות זאת רצתי.

חבר סרכי במחוז. 'דעלע שטוט מועמדים שלא פנו אליהם כלל. שסיוור וב'נאדי מתמרנים את מחוז תל-אביב בן שיהיה רדום, ולא יכניסו אליו משהו רציני שיהיה עשוי לסנוע בכבורה שלהם. לשמיוור היה גוץ לרחוק את ב'נאדי. שמו של רב גורק על השולחן, ולאנשים לא היה נעים להצביע גור'. במטה הבחירות שלו קיוו שיכבל 40-35 אחוזים. מעמד הליכוד במרינה היה או בשלל המדרגה משבר מניח הבקשים ומלחמת לבנון. אבל אסיל מפיצי'ניקים וחוקים הצביע בשביל ציץ. ברמטאבי 'הראיוס'ר, כחצות כוגרשק; בילינסון וסנסקר - מאחיים של מפלגת העבודה - הצביעו ללוא כין 75-80 אחוזים מתווכמים.

הליכוד גול נצתון, קבל 40-35 אחוזים. המערך סחור 30-35 אחוזים. איכר סנסר. ההמלחה שסס ב'נאדי היתה כברה עד יחור; בבחירות האישיות

(המשך מעמוד 15)

מסמכים 17

# השונה

\* הנחות נוספות על עודפי יצור וסוג ב' \* חגיגה של אופנה \* בחיורי הנחה \* מבחר עצום של נעלי חורף - עכשיו במבצע

חליפות אופותיות לילדים: 59.80 ש"ח, עכשיו

39.90 ש"ח

סוצרים גברים: 69.90 ש"ח, עכשיו

44.90 ש"ח

אכוס אריג לגברים: 64.90 ש"ח, עכשיו

39.90 ש"ח

חנאיות גייס: 54.90 ש"ח, עכשיו

39.90 ש"ח

סוצרים נשים: 54.90 ש"ח, עכשיו

39.90 ש"ח

נעלי חורף מעור לילדים: מידות 25-34 סוג ב' 54 ש"ח, עכשיו

33 ש"ח

מוקסימים לילדים: מידות 25-34 סוג ב' 54 ש"ח, עכשיו

25 ש"ח

נעלי סטארס: מידות 35-45 סוג ב' 48.50 ש"ח, עכשיו

26.50 ש"ח

נעלי חורף נשים: רגל, קרייז סוג ב' 66 ש"ח, עכשיו

37.60 ש"ח

נעלי חורף נשים: רגל, קרייז סוג ב' 66 ש"ח, עכשיו

37.60 ש"ח

נעלי חורף נשים: רגל, קרייז סוג ב' 66 ש"ח, עכשיו

37.60 ש"ח

נעלי חורף נשים: רגל, קרייז סוג ב' 66 ש"ח, עכשיו

37.60 ש"ח

נעלי חורף נשים: רגל, קרייז סוג ב' 66 ש"ח, עכשיו

37.60 ש"ח

נעלי חורף נשים: רגל, קרייז סוג ב' 66 ש"ח, עכשיו

37.60 ש"ח

נעלי חורף נשים: רגל, קרייז סוג ב' 66 ש"ח, עכשיו

37.60 ש"ח

נעלי חורף נשים: רגל, קרייז סוג ב' 66 ש"ח, עכשיו

37.60 ש"ח

## סתם יום של חול, דף מיומנו של דב

07.30 - מגישה עם חבר בבית-קפה לדיון בענייני המפלגה.  
08.30 - באה ללישבתו אשת הממליצה על אבית ל'ידיד תל-אביב'. ב'נאדי חבר בועדה.  
09.00 - דיון עם נורמי תחבורת על תקציבי יומות. שיטות התחלת תמריכות הישנה וביקור האבית ב'נא' של השר קורטו.  
10.00 - דיון עם ראש אגף תרונות על הפעלת סוכנות קשישים, ואליבות מנו אוקובוס בלוי קשישים.  
10.40 - בא בתוציק. מאחד מסינים ועד שבות דת אבית ג. רוצה לסעול במסלול העבודה.  
10.50 - משיחה עם סוכ'ל חברת יגו יחושע' מאיר תירסון. ב'נאדי הוא י'רד תחבורה.  
11.30 - נוסע לאילון 'קול זשוראל' להשתתף בתוכנית ה'דיון' 'סעו לשלום'.  
12.00 - חזר למשרד. נפגש עם חברי מחלקת הממשל להשתתף במלידת מליטות.  
12.30 - משיחה עם מנהל רכבת שרואה ליצא נצח ל'גמניה'. ב'נאדי הוא ל'גמני' ו'ר'.

בית גלי  
נעלי חורף

ויסר טמיר ב'רן (יעקבסון)

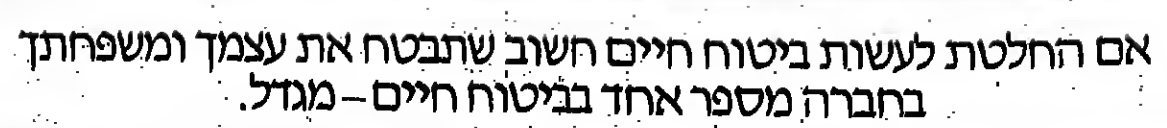
הנהגה של אופנה





[illegible]

השאריו שמחיים אורבים וחזקים.  
(נלי (ספר-נלי)



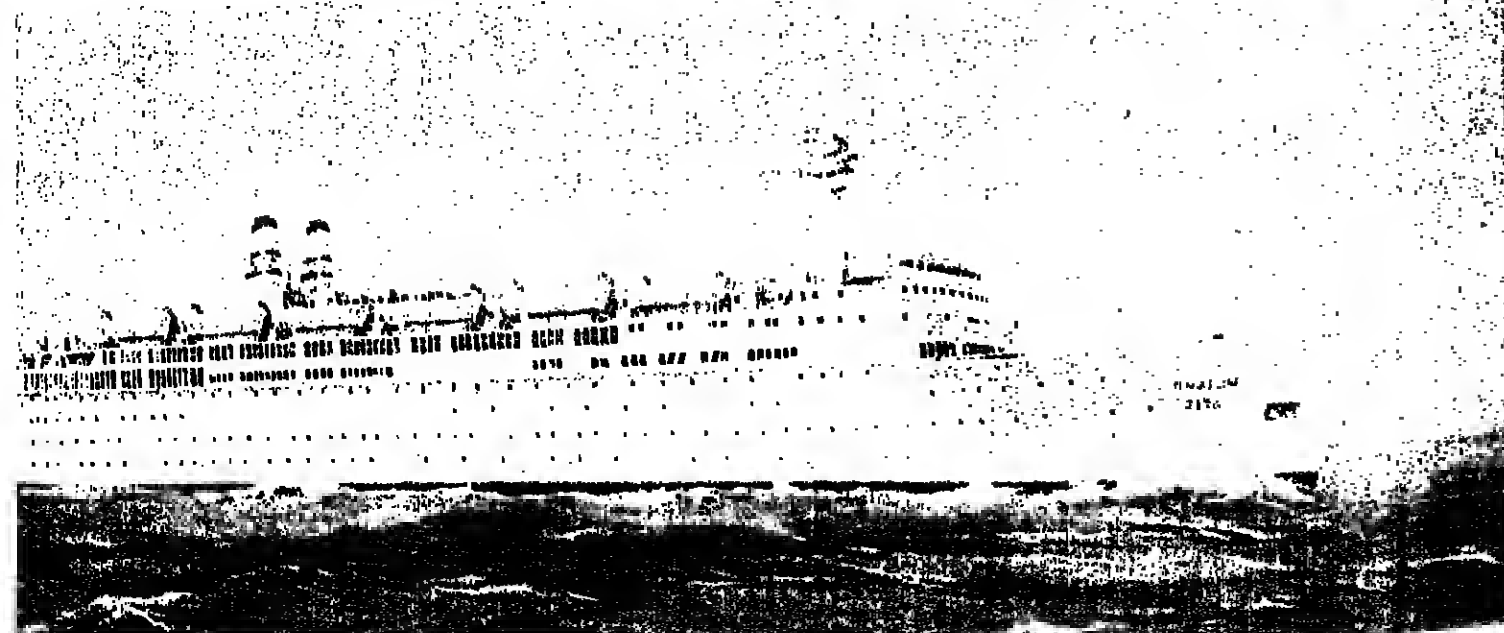
page 20

היא היתה אנית הדגל  
המבוארת של ישראל, שגריר  
צף, מקור להתרגשות, גאווה  
ואופוריה לאומית, כמה  
שערוריות (שני מטבחים) וגם  
לא מעט וסיעות חיים של אישי  
ציבור דעותיהם. היא גם היתה  
מוזיאון צף בו רוכז אוסף  
מדהים בערכו האמנותי  
והכספי, מיטב יצירות אמני  
התקופה, ישראלים וזרים.  
"שלום" נמכרה, עירוניה  
מאוצרותיה לגרמנים, שמכרו  
אותה לרוסים, שמכרו אותה  
ליוונים. היום היא שטה תחת  
השם "דיואל אודיס", היכן  
האוצר שהיה בה? סופשבוע,  
שיצא להתחקות על עקבותיה,  
וזקל בגידסות סותרות,  
ברמים לרשלנות ואדישות  
במקרה הפוב, ולשחיתות של  
ממש במקרה הגרוע. תעלומה.

מאת עמוס לבב



"שלום" ו"ל, סנים ותוע.  
מבקרית האמנות המדעית  
אמילי ניואור כיוותה אותה  
תצוגת אמנות צפה.  
ו"בנים" ראו בה "שורדי  
צף של מדינת ישראל".



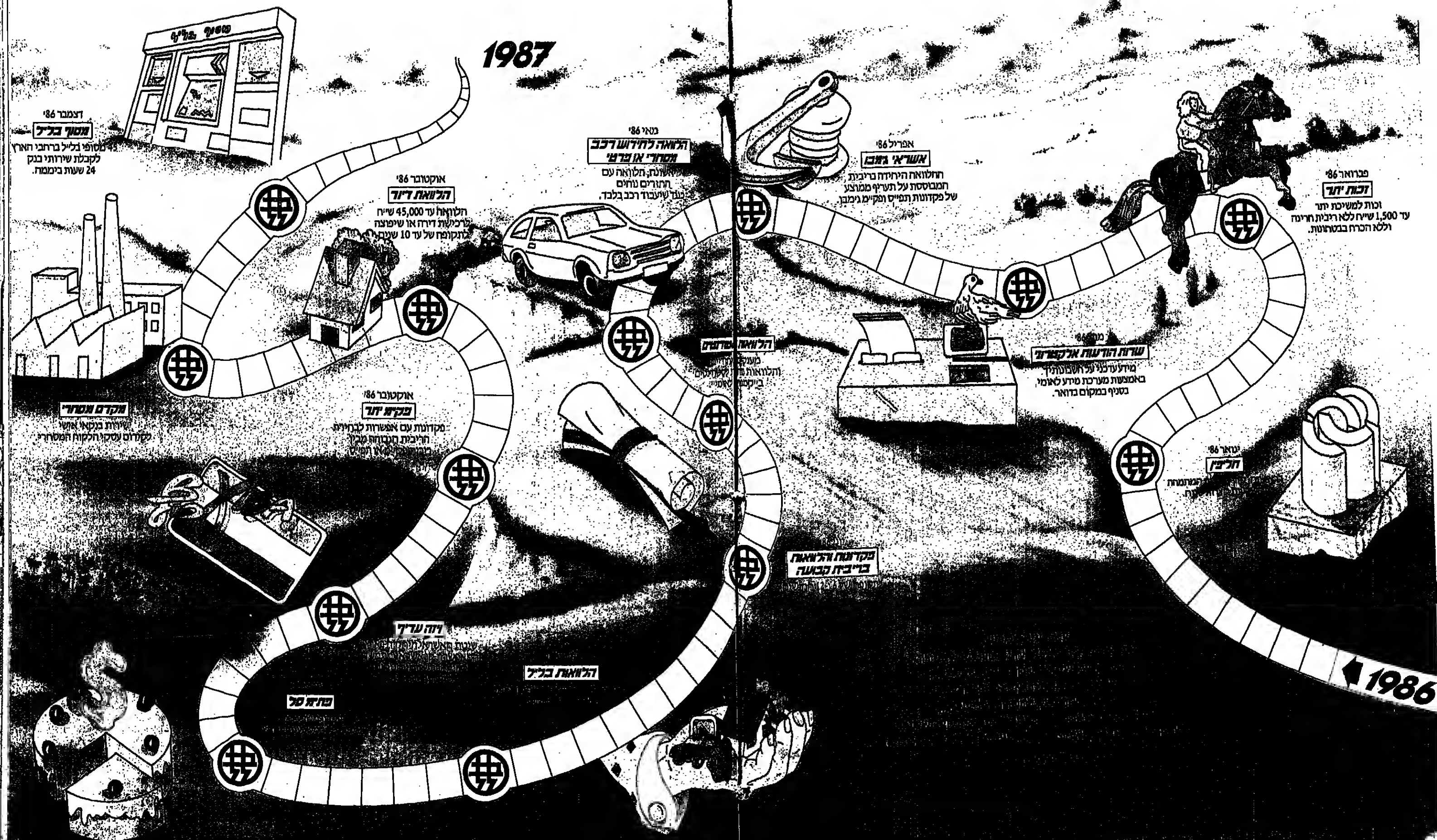
# אי המטמון

מסדרת התנועות  
בסלון מוכרים לכו מהאמנים שכבר צוינו גם  
מרכזי אדרון (יצירת שמן מקדית כספיה), איכנר  
אריבא (אחר היצירות הצעירות והמבטיות של  
ישראל), אדרון חנה (קישט את בריכת שולמית),  
יעקב וקסלר (יצירות מתבססות על הנושא יום  
ולילה), רב סיניק, ניקולס שומר (מכיל תלוי בגן  
החורף), כנסת לאוסף הסדרים היה מציין הקטלוג כי  
תמונות מקדיות של ציידים גורעים, והם ווססון  
הבריטי, תלויות בתאי המחלקה הראשונה.  
או היכן כל זה היסם  
בם אני שואל ואף, אומר צבי הרמן, כאותם  
היסים מנהל "צים" לענייני נוסעים, לא מהיום  
מסרירה אותו השאלה הו. בתחילת שנות ה'80,  
למפגורב שבנמניה. הוא ניכס אל מנהל התבדה  
הגרמנית שרכשה את ה"שלום", מר קריסטיאן,  
שאל אותו היכן יצירות האמנות. "אינני יודע", השיב  
האיש. רכשנו את האניה עומה". נלשן המקצועי  
(המשך בעמוד 22)

טורים את ה"שלום" לא, לא התהליך. הא  
ניה עניינם של קני "צים" עדיין סוער  
שור כרברס בנוסטלניה על אנית הדגל  
המסוארת של ישראל, אניה הסרת מול  
שמבנייה בצרפת ב-1964, דרך היבית  
על הבשרות ושני סטבים, ווכריסו) והתנגשות  
באניה גורבנית, וכלה במכירתה לתבה גרמנית במחיר  
הפסד ב-1967 - לוחה בויכוחים ומסורות, בהלט לא  
רק בים.  
אבל לא לסם הנוסטלניה הלכנו אצל קני "צים".  
לחסם את המטמון יצאנו. כי על האניה היו יצירות  
אמנות שהיום ערכן האמנותי גדול אף מונים מערב  
כאותם ימים דחוקים, ושורין הכספי - מי יסורנו  
מבקרית האמנות והודעת אמילי ניואור כינתה  
פעם את ה"שלום" - תצוגת אמנות צפה. את העניה  
הראשונה של האניה מצוידה ב-11 במאי 1964 היא  
הבריה. אירוע אמנותי יוצא דופן, והמפגלטיזם  
נמשכים לכל אורך הטאמר שבתבה. את האמן  
המבטיגי וסינו טמאי שסתי יצירת ענק שלו כיסו  
שני קירות באניה, ואת האמן היסודיאידיקני בן שאן



# הולכים איתך קדימה



מלך של אלה

**(המשך מעמוד 22)**  
פירוש הדבר - הנוף כלכר, בלי הקישוט, הדיחוי וכליהאובל.

צבי הרמן לא ידע את גופו. הוא שב ארצה והחל להסיר את מנהלי "צ"ם". אמרתי להם שהנכם הזה צריך ללכת כאופק גדול למחוזות ישראל, הוא נזכר. אמרו לי מיכאל שם, רב לא קרה. הוא לא שקם. הוא פנה לאליהו שרנאי, או היום רבני "צ"ם" מר שרנאי כדק, ואמר לצבי הרמן כי יצירות האמנות נארו בהמבורג בארנטיס והבאו ארצה. איפה היו? שם נשאל היום הרמן. תמונות של 16 מטרים ורבעים אינו יכולת להעלה חסם בך?

ברו שנים. צבי הרמן הגיע יום אחד לניריווק והחזן לביתו של מוכן נסיעות יהודי בשם ניו הולנדר, שעבר כשעשו עם "צ"ם". אטמו היתה ציירה רי מוכשרת, מספר צבי הרמן. מתאם ראיתי אצלם שטיחיקר של וקסלר מהאניה "שלום". אך זה הגיע

אך בע יצירות מחזן האוסף הענק שהיה על "שלום". כביון מחזני השעון, החל כימין קרוב: יצירה של אריבא, ויטואז של ד"ר דוד. יצירה של יעקב אבן ומוזיקה של האמן היהודי אמריקני בן שאן.

אליבסם סאלת, הם אמרו לי מדברו אותו בכבידה פומבית בניריווק.

הרמן שב ארצה ושם פנה ל"צ"ם". הפעם דרס הקדיה. לרעתי זה שזה היום פליגנים, הוא אמר. ריק תמנה קטנה של טמאז עולה הים חצי מליון דולר. הקדיה לא נערכה.

עיון בקטעי עיתונים מצריכים מאתם ימים מלה - כצד רשימות ארוכות של אישי ציבור ורעיותיהם שוכו לנרשית חסם באיה - התייחסות מעטה כלכר למטמון האמנותי של "שלום". ידעה צנועה מאפירל 1967 מספרת כי משללת רשמית ממוזיאון ישראל סיררה אתמול במסך כמה שעות על סיפונה של "שלום" במל חמה ברי לבדוק את יצירות האמנות שנמצאות באניה ויורו ממנה לפני שהאניה תעבר לבעליה החדשים בחורש נובמבר. הידעה מדגישה כי הפצי האמנות אינם נבלים כחזה המכירה שנחתם עם החברה הגרמנית "המבורג אטלנטיק לינייה". הידעה מסיפה כי בחצי האמנות של האניה הוסקעו חצי מליון לירות, והתמונה הקרה ביותר עלתה ל"צ"ם" 36 אלף לירות. נראה כי מוזיאון ישראל מעניין מאוד ביצירות אלה, נאמר בירעה.

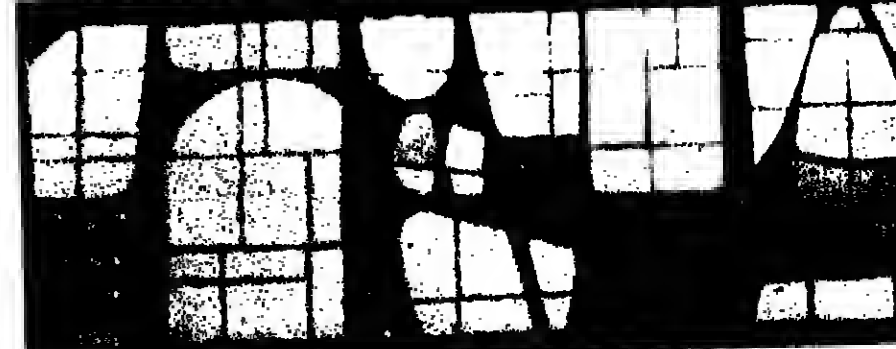
ממחזיאן ישראל נספר לנו כי עיון בארכיונם אינו מעלה שיצירה בלשרי מה"שלום" נרשמה או העברה למוזיאון.

ידעה אחרת מאתם ימים מספרת כי האמן רני קרוואן חזק לפרות את יצירותיו שבאיה למען לא יועברו לבעלות גרמנית. הוא פנה במכתבים אל שר התחבורה ושר הדין והתביעה ודרש להחזיר לו את היצירות. לא שמעתי מהם רב, וסבחי לא נענו, התלונן ואמן באוני התב.

בנובמבר 1967 כבר נמסר בירעה מוצנעת נוספת כי בית הדבנות של "שלום" הודר מהאניה בהפלגה האחרונה לארה"ב ונמסר לרד בניריווק. תמורת בית הדבנות והחשך לסלאכת מחסם, שולמו רק כמה אלפי דולרים, נאמר בירעה במשך נמסר כי שאר יצירות האמנות הודרו. ברוכב הנדל"ל בניריווק ונסלחו לישראל על שיטו האניה "יש". למספנה הצרפתית, שם הבינו את "שלום" לקראת מסירתה לגרמנים. הגיע רק שתי יצירות של טמאז



NO ANGER FOR THEIR DIVERGENCE



**אני משהאבה, את שתי יצירותי צ"ם יצירות מואלית**

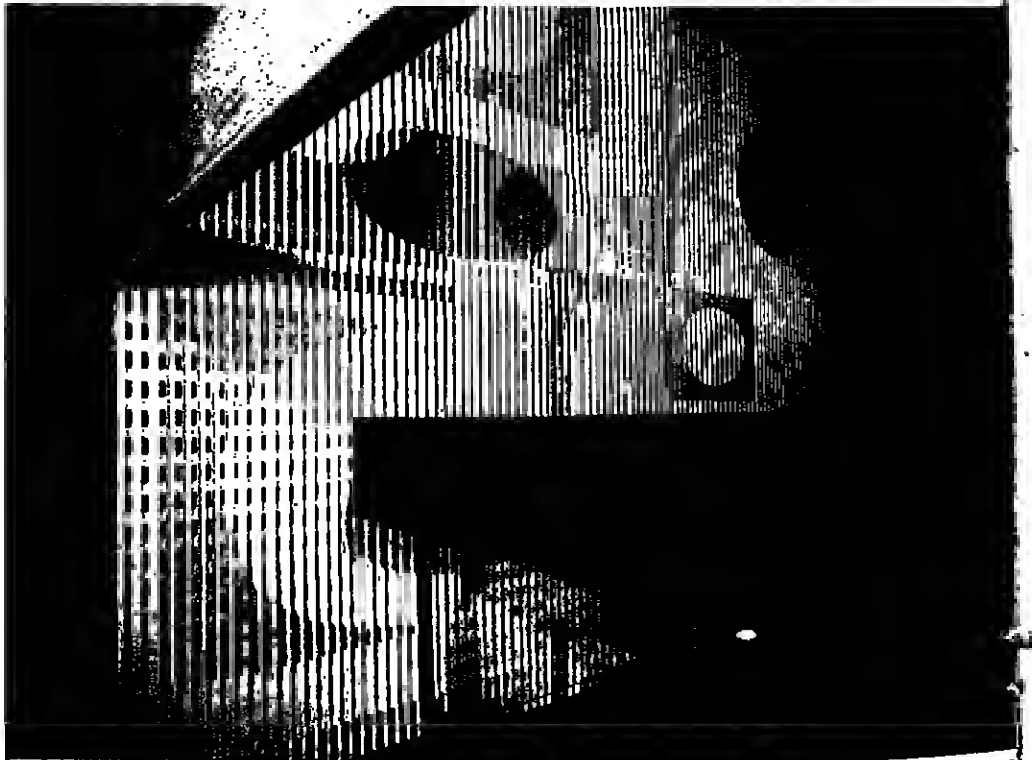
מאת תבור שלא רק "פומשכע" ניסח להתחזקות קובל ביסן באוקטובר השנה סכתב מאסיוקיני חשבו ויננייה, הנכנס להתחזקות אתר יצירות אמנות המצויות על אניות לצורך ספר ערווא עמוד לחוציא לאור. האיש מא כי חרופים מכרו את האניה ליוונים, וזו שעה עתה תתחשש "יוניאל, אוריוסי"

החוקר האמריקני והפועל למצוא על האני ניה רק את יצירות של יעקב אבן, אבן, לאום השתלש כל הסיפור. לא מוזן דאח בת את יצירותו איל"סמנות, וזהוסיין אצלי יצירות נוספת לאחת מאניר תיו. אגני, מצטער שאני יכול למסר לך יוחר, כתב האמריקני

התומת ל"יאן דוד, וחבנית לתמשיד לתקן "עברתי על כל אניות הנסעים של "צ"ם" עשיתי יצירות בעלות ערך. על יצירות אחרת שתחת על אחת האניות קיבלתי סים ראשון באיטליה", נזכר ד"ר דוד. על "שלום" הית ויטואז" שעשיתי בשארית שבצדמה, ותחד המדרגות הצבתי יצירה סמיווקה גדולה מאוד שעשיתי בבית החדש כדורם ארבת, בעיירה כשם קיאן, כן, עברתי על זה הרבה וכן. "צ"ם" לקחה אותי מהאני לפדקיו, על אניה, ומשם לעבודה. קבלתי דוד כמלון וסכום יומי למחית.

האמן זוכר את התמונה ותיא האיסוס מאד. הוא עבר, עיוול ונולד לעיתים בתוכר אנסים ודיועו שם אתוים ש"צ"ם" הכיאת פואניץ ומהולס.

כן, כן, "שלום" כאמה היתה מוזיאון קטן, אומד ד"ר דוד. התייחסות שהועלת בשל שח חסם הברה בקר, ויש לחן שם ערך חסמוני



שאת מון נרכשה עליירי הגרמנים, ואילו נורל השנה עיון לא בודר, לשון הידעה.

כאן, בסיוור הזה מנובמבר 1967, מתחיל למעשה העיון, ולכן כראי שנוכחי ונעיון בו. מרכיב היצירות שהיו שנוכחי במיוחד בעת הבנייה מציינים האפנים ישראלים וורים ידועים - הצעו על יד "צ"ם" למכירה לאמנים עצמם. הרבר נעשה בעקבות סערה שקמה בין האמנים, נאמר במשך, ולעה. מחוגי "צ"ם" נמסר כי עריון לא מוכן עיון המזור של יצירות אלה אך נראה כי הן יוצעו למכירה לאמנים ממחר שתמורתן הן נרכשו על-ידי "צ"ם" בעת שותנום בשכיל האניה.

מנחם ריומן נוכד באמנים שהיו באים לבקר במספנה ומפקדים אישית על הרכבת יצירותיהם - מון שתפסו קדות שלמים באיה. הוא זוכר את יעקב אבן. ממתוכב ש" ואת רני קרוואן. הוא מרפרד בקסלון וקולו היכש מנסה להסחיר רגשות. בטח שה ידבר אלי היתה שם יצירת פואניץ של כן שאן, לכל רוחב האניה, ויצירה אחרת, של אריבא, מאור מצאת חן בעיני הגרמנים ולבקשתם הוא עשה להם העתק.

עכשיו הוא כבר מרס על הדיקוד כוון מכירת האניה היה שפסק אנה הנסעים ב"צ"ם". השתתפי בכל התהליך של מכירת האניה, הוא מסביר. העברתה לגרמנים בוצעה במספנה בסט. נאמר, הייתי צריך לראש שהיא תעבר לקונים בצורה מסודרת, בשכל המקדבות פועלות. אני הייתי רבי החובל שהעניק אותה לרבי החובל הגרמני.



**צבי הרמן: האוסף שהיה על 'שלום' שווה היום מליונים. רק חמונה קטנה של טמאז עולה היום כחצי מליון דולר. חמונת של 16 מטרים רבועים אין יכולת להיעלם סחם כרז'.**

וא זוכר היסב את הסכם את הדרת רגל ישראל, את הרגל הגרמני המתנוסס, את לוחצות היריים והשקת הכוסיות, ואת הצער שחש. בהחלט צער. והשקעה הרבה עבודה בעסק הזה. הוא זוכר היסב גם את הדיקוד, שגם הוא גרס לו לא מעט צער. "פירקנו את כל הרבדים שניתן היה לפרק, את התמונות, שטיחיקר, בית הדבנות, המחיצות של שץ. הכל נעשה בצורה מסודרת, עם רישום. היה מיסרס. והיחפצו לוח בכל הכבוד הראוי, אורנו היטב ושלחנו לארץ. לא רק יצירות אמנות יקרות היו שם. היו פסנתרים, מפות, מריניים, מכו"ס ובלי-אבל ימים מאד. במחלקה הראשונה היו כלים נפלאים. במחלקת התיירים היו שמיכות פוך נהדרות. בכל חדר היו תמונות מקוריות, ובאניה בכלל - במות אריהה של שביח אגנות, והיטי עוד קריים, כלים. הפון עשר. זו היתה אניה נהדרת."

אם כן, הידעה שפרסמה או על פריקת בית הדבנות ושכיות האמנות בניריווק היתה מוסעית. האם מוכר ברשלנות עיתונאית, או שמא טישה שתי" אתה במתכוון הוא שאמרנו. שם, בירעה הקטנה מנובמבר 1967, מתחיל העיון.

רבידיו של קפטיין ריומן מעוררים אימון. הוא מחזיק בשוהא סספור שרק לפני שבועיים אכל במפעדה סנית כחישה, ועל השולחן היתה ספה פורשלוס. הוא גם היה שתי בדרסת עוד מרשלוס" כשביקר בכניהם של שני אנשים שבשמתיהם לא ניקב.

רובד "צ"ם" יסכיו אודייבן שאפשר שפסות, כליהאובל ורדיתס מהאניה נמכרו אודי שנים, אך אין היוס כל רישום על כך, כשם שאין שום רישום הנוגע לגורל יצירות האמנות.

אולי כאן המקום להזכיר את אניות הנסעים האחרות של "צ"ם". הן אמנם לא היו מחזיאנים צגים רוננת הישלוס", אבל על "ציון" היו 30 יצירות מקוריות, ומספר דומה על "סולור", "ישראל" ו"תיאודי הרצל". או איפה כל האוצר הזה דיוס? במה תמונות ראיתי כבתיים פריטיים, אומר מנחם ריומן, ושוכ אינו נוקב בשמות. "היי אראש" למחוק את זה. אני מזהה אותן מיר."

(המשך בעמוד 42)



# הצורך שיאהבו אותי הוא צורך שמלווה אותי

בשכר. לשעתיים אחת במקום אחר, ומן אחר, שוכח את הצרות. סרט טוב נותן חומר לחשיבה. זה תרבות. במקביל, נכנס גם העניין המקצועי. לראות מה קורה, מה עשים, אני יכול לצאת מסרט של קליגם איסטור ולהיות קשוח, לצאת מסרט של דהנידו ולהישפך על הקסם שלו ועל ההסדר והרעיונות, ללכת ברחוב אחר סרט של ג'ק ניקולסון ולהשתגע איתו שהוא עשה העויות וזה נורד, לא נראה סוגים. או הקשיחות של אל פצ'ינו או התוכחה של רססן דסמא.

**"אני יכול לצאת מסרט של קליגם איסטור ולהיות קשוח, לצאת מסרט של דהנידו ולהישפך על הקסם שלו ועל ההומור והרעיונות, ללכת ברחוב אחרי סרט של ג'ק ניקולסון ולהשתגע איתו שהוא עשה העויות וזה נהדר".**

אני לא מנסה להבנים את עצמי לסצנים קולנועיים. דהפן, מנסה להבנים את החיים לקולנוע. יש הרבה מרשים שאני מוכן לראות שוב ושוב. את "החיות והחיים" ראיתי אולי 17 פעם, "בעקבות הברד", "כלבי הקט", "סאני ואלכסנדר", מוכן לראות 20 פעם. רק שלא ייגע. מעדיף ללכת לקולנוע לבד, הולך ברחוב ושתאום - סאק - נכנס לסרט. תיכונם ורופקים את הדגא. ורשנים יכלים לפעמים ללכת. כשבילי, קולנוע זה צורך. גם סלטון, צורך היסטורי. הצורך שיאהבו אותי הוא צורך שמלווה אותי, וגם את רוב התפקידים שאני עושה. אני חושב שבגלל זה אני בכלל מתעסק במקצוע הזה.

לפני כשנתיים הפסקתי ללכת לתיאטרון. היתה לו השפעה לא טובה עלי מבחינה מקצועית. עכשיו אני חוזר. חייתי בחצנה של אשף ציטתי ומאוד נלחתי רוצה לעשות תיאטרון. משווק, קטן, מהמחזאים אני אוהב את בנקט, שקספיר, מולייר, קונסט, במים אלון, חנן לוי, בעד עשר שנים חייתי רוצה לישוק ונחן לוי, ואת אמרת לשכור את הצוותים של עצמי בעניי עצמי. להניע לשלכ שאני יכול לגנב את הפרה הקדושה שאני בעניי עצמי. זה כמו ספר הצילום של אני לייבוביץ'. שלקחתי את קליגם איסטור וצילמתי אותו קשור. בכלל, צילום מעניין אותי. כעבר צילמתי ואני חוזר לזה. כשבילי, המצלמה בקולנוע זה דיון, ככוננה אני אוסר את המלך הוותא, מבחינה מסרית זה ממש כמו אורנלומה. כשאני מצילם, זה המצלמה ואני וזה לא בקטע של לעשות לה מוות. זה יותר כמו טיול, הולכים במקביל, נגשים, ממשיכים.

לסיקא. הסרט חורש אני עושה. עכשיו רשיון לאופנוע. זה מסוכן, אבל סרטים נוחים לי לגיטימציה לעשות דברים שאחרת לא הייתי עושה. אני אוהב מה שאופנוע מייצג. מות הדת, כבוד, מלוכה, קטנה, אוהב אלימות, מרשים - לא במים יש בה עוצמה, כוח גם בעצב ובכישמון. יש בה, בגל אחר, מרגשות, כשוא מוכן במצב צבירה קדוץ. ביהור, באהבה יש בה, בחוכמה, במסיקה, באפנונים, במסומים, בלי משוחים למיניהם. גם אותם אני אוהב לראות רק בסרטים.

**ראיונה נורית ברצקי צילום: ראובן קסטור**

29 ספטמבר 2008

כאילו תקומה היית רוצה להיותו 1900 באירופה. מבחינת אמנות, בכל התחומים, זו תקומה קוערת של ההערות עצומה. אנשים בערו.

את מי היית רוצה לפגוש? טרומפלדור, שייקספיר, צ'פלין, דהנידו, דיוויד בירן (כולן) לוקח "דאשים מדברים", ואת ואנונו.

את ירו של מי אינך מוכן ללחוץ? כהא.

על מה אתה מתחרט? שלא גמרתי את הכנרת כמו שצריך. חסרים לי שני מקצועות.

מה אתה רוצה לעשות שנתינו את "שתי אצבעות מצידון".

למי אתה בזז לאנשים שאלימות היא דרך ההידבנות שלם.

מה אתה שונא לעשותו לקום בבוקר.

על מה אתה גאהו על שיר שכתבתי וזכה ב"פסטיבל חלמה לילי", על סיפור שכתבתי ועל ההצלחה שלו בקולנוע.

מה החלשות שלך? חוסר סבלנות, חוסר התמדה.

מה קושר אותך לאנשים? אנשים שמחלבים, שיש להם אופל, שלא הבל כדור להם.

אנשים שלא חודרים יותר מדי לפרטיות שלי ולא אוהבים שיחדרו כל הזמן לפרטיות שלם.

מה אתה מחפשו? שטחיות, ריקנות תהמית.

ממה אתה מתרדו? ממלחמה, תאונה ופחלות.

מה מרגיז אותך? חוסר התחשבות בזולת.

מה נוגע ללכדו טוב לב.

מה ישראלי בעיניך? פתיחות וחום אנושי. הסחבניות.

מה מראיך אותך בארץ? הבניה הפלשתינית, שאני שלום. אני רוצה שיהיה שלום. לא יודע.

אני למדתי את הכלל הזה. אבל לא נראה לי שהולכים בדרך הנכונה. הפער העדתי מטריד אותי. אנשים, לא סבלתי מזה, רק בדרך עקיפה, בשרא את השם לפני שראו את הכנרת.

יש המצב הכלכלי מדאג אותי.

מה אתה שונא בארץ? את העובדה שאנשים מה לא לומדים לקח, וחוזרים ונכנסים לאותו בור.

מה התחביבים שלך? ציורה וציור.

מה עוזר לך להתרבות? שניה טובה.

מה המאכל האהוב עליך? אביקס (מקד עשועיות) עשושה שבתי, חסני עשושה אבי, ושריף.

שם.

מהו זכרון הילדות החזק שלך? כשהלכתי לבית ספר בפעם הראשונה.

מה היו גיבורי ילדותך? גיבורי סיפורי האחים גרים, ואחד ב שום סוגי והגלברי פיו.

מי השתקן האהוב עליך ביותר? דהנידו.

מי הצייר שאהב אוהב כמיוחד? מולודלושק.

איזו אשה יפה בעיניך? אשה עם אור בעיניים וחיונימים קלאסיים. סקסית, עם נאווה מצטנעת, פעם חשבת שאני אוהב רותם, אבל התחוויו לי שזה לא בליבר משחק. חלני בקליק.

מה אתה רוצה להיות כשהנולדו במאי קולנוע.

הנפתח אליו עכשיו, אחרי זריכה שנים שלא נגעתי בזה.

בכלל, אני לא קורא במיוחד. אין לי חריג: קריאה, יש לי תקופות שאני קונה ספרים וקורא. הרבה אם אני נוטל על ספר מבי קשה לי לחזיקו. עכשיו קורא את "כלאש מאלכסנדריה" של יצחק גורן, שהוא דור.

לפעמים אני מנגן ניסרות. מה ויש גם מותב.

שידים להנחתי, אבל לצערי לא בצורה רצינית. כי מיד להשקע בזה ולי אין זמן לדחוקים. מקשיב, זריכה למוסיקה, אוהב כמה דברים קלאסיים וגאן, הרד דומ.

פופ, וגלריה, בשהפיינוריסטים בשלוש שנים אחת, חנותו הם להקס. "הדאשים הפריזרים" חזקתי.

החוש שלי נוחה. גלריות ואת עלאיבישאק, שרקו חנן וצא, מהמכל, מאגר, אוהב את "שטיגה" אחר.

התקליטים והרבים שאני אוהב. של, ארן, גרצבני ושמעון גלבון, עם ונתו ולרד, אוהב את גרצבני, את רמז ורינס.

סלויזות במעט שאינן רואו, בקבוקי קולנוע זה קסם. לפעמים חורף, לפעמים בקיץ, לפעמים פעם

**"אני עושה עכשיו רשיון לאופנוע. זה מסוכן, אבל סרטים נוחים לי לגיטימציה לעשות דברים שאחרת לא הייתי עושה. אני אוהב מה שאופנוע מייצג. מות הדת, כבוד, מלוכה, קטנה, אוהב אלימות, מרשים - לא במים יש בה עוצמה, כוח גם בעצב ובכישמון. יש בה, בגל אחר, מרגשות, כשוא מוכן במצב צבירה קדוץ. ביהור, באהבה יש בה, בחוכמה, במסיקה, באפנונים, במסומים, בלי משוחים למיניהם. גם אותם אני אוהב לראות רק בסרטים".**



## שטח פרטי

אלון אבוטבול

שחקן

**כוכב הסרט "שתי אצבעות מצידון", שחוזר בסרט חדש, "אלה אהבותי" בן 21, גדל בקרית-אתא. בגיל 15 וחצי עזב את הבית ועבר לתל-אביב, ללמוד ב"חלמה לילי". בימים אלה מסיים את שירותו הצבאי. שיחק גם ב"הפנימיה", "מלכת הכיתה", "בר 51", "הקרב על הועד", ו"צילומי לילה". רוקן, גר בדירה שכורה ברחוב סירקין, תל-אביב.**

הכל רוצה מהיאותים - יש, רוצה סרט - יש, רוצה - הולך לחפזה. משהשליך ישראל, מלאה אנשים מכל המינים, מכל הארץ, פתחה מאור, גם צבעיה. בגל חשע'עשרה חצי עונות. את הבית ואני לא

ס בתיקפה אחר, כבוגר שוב פית' פיוסקר. כשאשתחזר מהצבא, בכל בוקר אשתה שם את הקפה שלי. אני כבר חולם על הכנסת החזיתית שמופתח לי על הפנים כשאני שותה קפה, שם בפניה. אני אוהב בתיקפה עם אופי. מקובות תל-אביבים. "ליקוויר" היה מקום תל-אביבי. גם "פנימיה", "הסנימיה" לא. הסרה לי שם אינטימיות. אולי עוד תהיה. אני אוהב לדקדק, אבל צריך ללכת לישון בסעה סבירה. לקום בבוקר לצבא. אולי כשהחכה הוותא תתפרסם, אחיה משוברר. ואו אני מחליט מתי אני קם... לפחות עד שאתחיל לעבוד, ואולי קודם אסע ליוון לכמה ימים. ואחרי הסרט באה - לגיטימיה לראות מה הפיפה, מי נגד מי בעולם.

בנתיים זה תל-אביב. שם שנים לא תמיד היה לי נהדר. הייתי הרבה לבר ותחשית הברירות והיכור זה חוקה. אני אוהב ושוא את העיר הוותא. אוהב את הקצב, התסיס, העניין הזה שאתה יכול ללכת בדל ותוך כמה דקות אתה ביס, בקיץ שותה, מורק ממתל על הגלים. מת על הרח של מרבו העיר, בתים עם תקרות נמוכות ומרפצות סות, הרדום תל-אביב של פעם, כשאנת מדינת שחר שם אנשים לפיד. יפה, אפילו "כסית". לא מקס שאני זוכר בו. סעם עברתי עם חברה כ-10 בלילה. ידד נכנס שותה, נכנסים. יסם שם חיים מסה, יסב שמוליק מראס, עוד שניים ששיחקו שם וזהו זה היה וצולארי, הרגש של פעם.

אני לא אוהב את תל-אביב כשבי בלילה ושותה, אבל יכול מאוד לאהב כשיש בצדדים ללכת מלב ריונגוף עד ארלווויץ ולפגוש בכין מאתיים. איס. בסר-הכל זה משהו בארד שכונתי, זה. עוד שיש בה

28 ספטמבר 2008

הכל מה שאתה רוצה

# אם גלידה קרה או קפה חם מקפיצים אותך מכאב. אתה צריך סנסיטים.

## משחת שיניים מיוחדת לשיניים רגישות לחום, קור ודברי מתקה.



**כיצד שיניים בריאות מפתחות רגישות?**  
החלק העליון של השן מגן על ידי שכבת זוגית (אמאיל). החלק התחתון מכוסה על ידי חניכיים.  
במקרה של נסיגת חניכיים (קטנה ככל שתהיה) ייתפח השורש הכלי מוגן וכל גירוי חיצוני כמו קור, חום, מתקת וכו' יגרמו כאבים נעים - זורז תופעה של שיניים רגישות.

**מדוע הסיבות לנסיגת חניכיים?**  
אצל חלק גדול מהאוכלוסיה חלה נסיגת חניכיים טבעית בגיל מבוגר. במקרים אחרים נגרמת עקב צחצוח לא נכון או שמוש במברשת קשה או ממחלות חניכיים.

**האם ניתן לרפא רגישות יתר של השיניים?**  
כן, ניתן לרפא רגישות יתר של השיניים על ידי שמוש במשחת השיניים סנסיטים משוחש שיניים חרשה ומיוחדת לכעלי רגישות יתר של השיניים. סנסיטים מבילה חומרים מיוחדים הרצרים שכבת מגן המתאחדת עם שורש השן החשופה ומונעת גירויים הגורמים לכאבים.



למה לך לסבול מכאבים מיותרים?  
מסיטים טעימה, איזה מכילה קצף שאינו גורף לנקיון השיניים ומחזירה בסוף הרושם נעימה ורעננה ויכולה להחליף את השימוש במשחות שיניים רגילה.



**סנסיטים**  
יש כיסוי לשיניים רגישות

מיוצג בידי איגוד השיניים בישראל איגוד הנדסה ירמיהו

# שיניים

## רשימה דמגוגית פופוליסטית

מי שרואגת לערכן אותי מהאדין כדברים שלא כתובים בעיתונים, כתבה לי מן השטחים שלא כתובים בעיתונים על אידוע שהתרחש לאחרונה בנתיבות.

אליקים העצני היה שם, כוויכות מול דן כהן. רן כהן אמר בנחילה שהוא מבקש שהריון יתנהל בטונים תרבותיים. ואחריכו, כטון תרבותי, האשים את ההתנהלויות ככל מחלות ההכרה הישראלית, חרץ מתאונות הדרכים.

הוא היה יכול להניח כראש שקט לתאונות הדרכים, כי במקום אתר, כעיתון, קראתי איך מישור אתר כונה גם את ההאשמה הזו: כיהודה. ושומרון הושקעו כספים בכבישים, כעור שכביש הרמים אשקלון-תל-אביב לא הושקע כלום, וילדים קטנים גורמים שם.

כל הסריקים הללו, למדכה ההפתעה, נושאים לפעמים פרי. העם הוא אמנם חכם, אבל אפשר להטיח גם אנשים חכמים. בקלות.

באותו ערב בנתיבות, על כל פנים, ההסתה הצליחה, וכמות שיגאה איריה דומה מן הסתם אל הבמה, אל אליקים העצני. בגללו ובגלל הכרוי המתנהלים כאות כל הצרות, האמינו האנשים באלם.

אחריכו לא יכולתי לישון כל הלילה, כתבה לי המערכת.

נאמ, בתי, נאמי. אם את כלכך מוראגת, הרי בדמגוגיה פופוליסטית כזו אפשר להשתמש גם כלפי הצד השני.

ואת אומרת, דמגוג יכול לשאול כך: אם ההתנהלויות הן על חשבון שכונות המצוקה ועוירות הפיתוח, אז על חשבון מי התאסורות והאנוכרטיזמות?

הוא לא יאמר דבר כזה, רק אם הוא לא ישמע את אותה טענה איומה-עצמה מופנית כלפי ההתנהלויות.

אני חושב שאם המופרים רוצים להמשיך לקבל עשרה מענקים בכל שנה ועוד סוכריות, כדאי להם לראוג שיגמיעו פחות טענות דמגוגיות כחלל האוויר, ובמרכז האוניברסיטאות והתיאטראות, ואני עוצר כאן.



## פינת השלולית

**צפרדע זקן, ירוק ומלא קמטים שלא מתכוון להפוך לבסיד מחפש נסיכה רכה ויפה, נפלאה ונהדרת למפגשים לשעות הבוקר ואחה"צ**  
(נ.ב. לא נותן תמיכה)  
(הצפרדע מתנצל מראש אם לא יוכל לענות על כל המכתבים שיגיעו)

## הדפים המתפרקים של השנה

כתחילת השנה והעברית, נקטה כרכר המיעוט היהודי בישראל, חלה כ"ד באוקטובר - קניית לי יומנים. יומנים הוא דבר לא רע ככלל. נניח שאתה חייב ללכת לחתונה. אתה רואש את זה כיומן, וכשהתאריך של החתונה מגיע, אתה פותח את היומן ולא שוכח.

היומן שלי התפרע כמקצת כשנסייתי לפתוח אותו. דפים החלו לנשור ממנו כמו כסרט כשרבמאי רוצה להראות את היומן החליף.

ככל ערך ישכתי, איפה, והרכיבתי כחורה את הדפים. ענשור ממנו כמשך היום. היומן שלי נראה עכשיו פחות מרוכז מאשר בשעת קנייתו. הדפים מוחכרים כינים כרכס פלמטי, כסלוטיים, כסרט כירוד לחשמל וכעור כמה אמצעי-חיכוך נמצים.

אין לכחור שיש גם כיה ממויים כיומן מתפרק. כגון שאני פותח אותו כרצמכר ומוצא בו את הדפים של מרץ. אפשר להעביר את פורים למועד הנחל לך, ואם מתחשק לך - מסיבה שאיני יכול להבינה - לחגוג את פורים דווקא כ"ו לדצמבר, כמסדה, והנה לך סדרור מוצלת.

היומן הנפרד לגמיש - תופעה שכבר איינשטיין כיסר עליה.

כשכועות הראשונים לאחר רכישת היומן חשכתי ברגיל שגרפקתי, ונרדתי לכל מי שגמע לארץ לשלוח לי לחשנה חרש. קיבלתי עשרים. ככולם הדפים מתפרקים. אחריכו נסייתי לרפרף בכמה ספרים ישראליים חדשים. לא לקח זמן רב עד שהכנתי מה קרה. הכריכות של השנה עשויות עם רכס חרש מתוצרת הארץ. עניין ל"כלכותס" לענות כן, אלמלא היה עסוק כתפסים פושעים.

לא רק יומנים וספרי מרע דמויני מתפרקים, התכרר לי זה קורה גם לספרי לימוד. פותח תלמיד ספר היסטוריה והופ - הדפים גופלים וסתערכים לו. הוא מרים, שם כחורה, ומה יותר נפלא מזה: נפוליאון עולה על צבא לינקולן כראש כוחות הדרום; מסרניך נבחר למלכת בריטניה וקיסרית הורון גריכלדי מפלם דרכו במנצ'וריה עם צבא יפני קשות, ופראנקייזוף מחבר ספר כשם ה"קפיטל" ומנסה להפיץ אותו כעורת מיסמאות פידרסם מטעות.

עד כאן כשמרובר. כהיסטוריה כללית, כשמגילים להיסטוריה היהודית הרכים יכולים להיות עוד יותר מעניינים: ה"בצל" נשלח לאיי-השחרם על לא עוול בכפו השולטן התורכי נקרא תורני הידוע על שום חרומותיו לגידול תולעי משי כארץ ישראל; נטווי קרתא מקיימים את רגניה וחברי אצ"ל מסגירים את הכריסים לירי התנגה.

מסילא היתה ההסמריה שלנו וקושה למעט ריענון, וטוב שהוא הגיע עכשיו עם עירן ספרי ההיסטוריה המתפרקים, המודולריום.

אני יואל



# לא ניתנת להריגה, אפילו בתותחים



חציני נסים טורח והורשמותו מחבלת הכשוח: "על טוהרה השליכו את טימטומם" (צלום: רפנו קצור)

באוסן שונה, ענה. "סיימתי בימים אלה עריכת ספר חדש. בדיוק אותם שקילום, מה הרב הגבון שעל פיהם אני חי. על זה אני מוכן להורג אם כי אני מעדיף להרוג. אם תברית להקפין מישהו או לקרץ בעצמי, אני אעריך להקפין".

ולעומתו כתבה חבלת הכשוח אליה. "נעשיתי אדית. נעשיתי בעיני עצמי יותר יפה עכשיו. יותר יפה. יותר מלאה. יפה כמו אחותי. אבל אחותי הייתה מה אהבתי בעיני. כשהייתי בנס. אני אהבתי את רוח שלי שבתוכי עכשיו. אני אהבתי להיותי אני ממש. ואינני אני כל כך פחם הייתי והפכת לעצם החשוק".

**מאד טוב לדעת, שאקמלי**  
**שקמאד חליתי בקפוש,**  
**הייתי עלולה להשב**  
**שהקמאדנו.**  
**מאד מאד חליתי בקפוש,**  
**מאד מאד רע זה היה,**  
**מאד שגאתי מה שראיתי,**  
**בבית שאמור היה להיות בית לנפש,**  
**והוא בית לחי.**  
**מאד מאד רע, אם פן עדין בעולם.**  
**מאד מאד טוב לדעת שגאת הקאמל.**

קראת את ספר שיריה הידוע  
 שיריה "עדיין לא הספיקתי"  
 בהקדמה יש ביקורת תיבה על עריכת הספר  
 שלך.  
 שיריה - בן, מיטו לי. אבל אני מבין שדורה הוא  
 איש קשיש ואינו מבין רבה.

בבית משפחת חנניש לא חידו את שמו של פנחס שדה. אבל השיבה לא היה מנת חלקו של אי אחר מבין המשפחה. שלושה חורשים לפני מותה ביקשה חבלת להתאשפז בבית החולים אברבנאל. במשבר שקדם לאשפוז ניסתה למנוע בעצמה חברה לחיים, ניצן לוי, בוגר "בית צבי", סיפר כיצד שדה במחיצתה ברי לגונן עליה מפני עצמה. ברידה אחת את הספר "התמסרות". כשכנעה ביולי, יום שבת, נפטרה מנשיה. הלון שנטעה והספר נמלא דם. היא מידה את רמי הספר. כשכנע לאחר מכן קיבלה חפשה סלית החלישיהניעה הביתה. היא ניקתה את הבית ומצאה את הספר המוכתם בדם. נעצת ניצן ורק את הספר למחשבה. הספר, אשר ניצן, ליהיה אותה כל השנים הללו.

מאיון "להעיר" את פנחס שדה על "התמסרות" הספר של חבלת היה גדול מאוד. זה היה קשה לה. מה את רוצה שאני אכתי על זה מה את רוצה שאתן מלקק רגלי ים יחד זה לא רע, זה לא טוב, זה לא חיים משלה" כשנשאלה אם היה חיוס את הספר חיים.

(המשך מעמוד 8)  
 ראתה בכך שליחות, או הוא ראה בכך שליחות, בכך אינה רלוונטית. הספרות הדוידה, אבל חבלת היצירה נבעה. שנה לאחר מותה האשים מנחם שרה את חבלת במותה. שולם זה שצלב את חבלת, אמר ובשנה נוצרה חפח חוסין. ואו חופינו הלצים. לפוע, במנייה, הגיון מתוך כל מיני חורשים, בינים מחוראות. כשפתיים ובת דיר, בציורניים מרששות, התגבלו על העדההפורה, את מניגתה עורחון, את רבדיה סירוס, על תומה חריוק את מילת חבלת שלום, על טוהרה השליכו את טימטומם, את עליכחם את תיסביליהם, את וזמנחם.

מעניין לציין שהיו שאמרו את אותם דברים בדיק - אם גם בלשון בטטה פחם - על מנת שרה עצמו, ולוא דווקא על חבלת. נקשפת פירוסם הספר "התמסרות" למרה חבלת ציור במסן אבני. כשהול הספר לתפוש תאוצה כמחורות העיוניים, עונה את לימודיה. היו מצביעים עליה בדמיון, והו שבר אותה" מספר דוד יחיאל חנניש. בשיר מופלא שכתבה יתה וולך ושמו "לומר חבלת" היטיבה להגדיר במילים מפורשות את מצבה של חבלת אותו זמן. "אך עשן ממני / אדירוס בוא / וספר מורייט / עם מוטמטם אחר / וכל זה".

התרושטת שלי, אמר דוד, "היא על דרך הפירוסם. אתה רוצה לפרסם, תפרסם. אבל למה לענות לו נערה כזו היתה נופלת לדי הייתי לוקח את תומתה, התלהבותה וטורה ונשחיתיה, על דרך ההתעלות והאהבה. למה לקחת את זה על דרך החתונות והשכח את הרעיוני בשארית ביצור של נערה עיונה כשע הספר וביתה את הספר 'התמסרות'. בכך יש לה נוחות של מנצחיה. אין לי ספק שהיתה לו מנחה מנצחיות. תראה מי אני, תראה ביצור אי נערץ על נשים. שתי נשים רבות עליי הוא בא עליהם. זה מה שהיה חשוב לחבלת, או זה מה שהיה חשוב לוי.

**ה**דוד יחיאל כתב הקדמה לספר שיריה שהוציא לאור בימים אלה. הוא אמר שש נגימה שניתן להם חורמות פו לרוחם במבושור של הגבר ולחנניש מתחנני אשת. זה מה שרצו להסגור חוק חוק חבלת נמצת עם ציורים רעניים ערני נפש, ורק הורע אצילות נשמה חזן שרבה יכול היה להבין מה עבר עליה מאו 'הפירמוס' ומה גורל המספר שפקרה. אביו והמספר היינו ערים למה שחלחל מרבה ולייטור הפכש שפקרה. חרב עליה עולמה. היתה שרייה בליקוי מאורות. ענה דדה עליה בליקוי משמים ולווחה אותה לכל מקום. כשכנעה ובקומה, כלמה בדרך ובשעת מנוחה, בלילה הכיומה. כל נסיונותי להוציאה ממנועק, נפשה לא הוציאה. אמונתה באדם שצולח נבוא, חנניש לוסטיס. תמימותה לא יכלה לשער שהאדם רע מנעורי ומסוגל לרצח חיוני על שותף לרומם ערכים מקורשים כפושחפשה, להתייחד הימ עם הרמות 'המתמסרת' בקרשנה ובסורה כל הלב ולמחלת, תוך שישלים אטלים, להציגה בכל מעורמיה בהקשר לברים וטלא בהקשר העיקר, דאו איך בכך נערץ במרבה והתרחשויות. שמו שמים, מה מנגל אדם לעשות לחבר, לערה תמינה. גלב שוחה דם אני נשיתי אלו שטיפלו בחבלת - אמר בלשון העצמה ועל דרך חנניש - לא למר מאמר חנניש 'איכור חנני' הוצאה את הנלד, אלא עשו במעשה זמיר ובקשם שבר כמנחם.

ברוך רומה כתב על הספר המשורר נתן זך לפני סבוע ב"העולם הזה": "סופר שחנן ומשורר מתגשש נביא בעתי עצמו, פירסם את מכתביה מתוך תאוה המנצחית עכשיו, אחרי האכזריות, מתפרסמים שיריה - יצירתה האמיתית והמנצחת של חבלת חנניש. לכתוב מחדש משה שקילק".

האב חיים חנניש אינו גוסר, אינו מאשים כלומר, לא במילים. "היא נבשלה", הוא אמר, "נבשלה".

נענוט שדה סרב להתראיין ולרבר על חבלת.

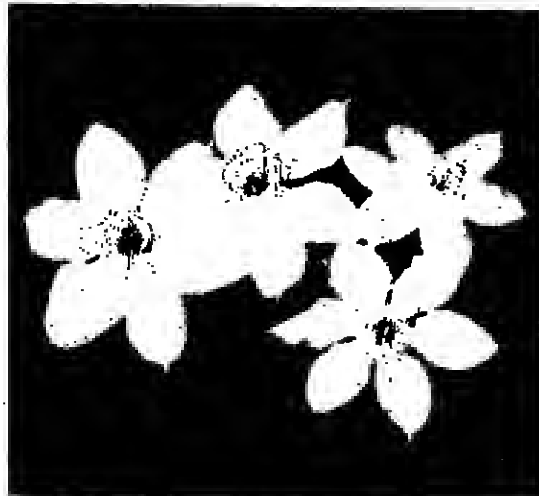
נוף של ילדות אבודה: בית איוזה יען ונטוש בנרקיסים של הוד השרון.



## 3. חמש דקות מכפר סבא

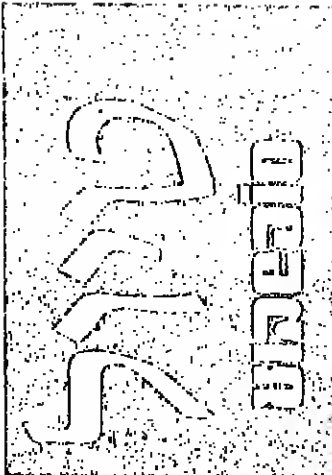
על שותם ואני יצאנו לחפש פחם יש במדקת חמש דקות מכפר סבא. התפלאתי, אבל לא חשנו אתה, לא לעימונאל ואפילו לא למלאך גבריאל. הנענו למגדאל. והנה, דווקא במדקת חמש דקות מכפר סבא, מצאנו את הן ולוחת האבורה בשון. אותו חתן הצנוע, שביולי חול נהמרה בין פרדסים, סביונים, יסעוניים וחוביות. היתה של תפוזי השמורה בארזים גדולים שיישעו חזק מבאן, אילו לרוסיה. הרענונת הידוקה של החורשים שנוצצים אחרי חשם ואפילו בייקח מצאנו. בית איוזה יען ונטוש עם נג של רענימאדסי תלונות וזבובות. ואחריהן שדשו בין העלים שנידאים כמו לבבות ירוקים וביניהם מרחים ירוקים של מטה אחורן. כמו שקראנו לו פעם, נכשיו שמו לקיפת, ולמגדאל קוראים הוד השרון.

לא לסוע דווקא, אלא לצאת מפתחיתתק צמח לבון בפרדסבא, להגיע למתנים - היא הוד השרון ולפנות ימיה, במנייה הראשונה אחרי מושב גריים לביון המושבה שפעם הייתה מגדאל במשויבים עם הכביש ותופשים את אדן הבשויים הפונים ימיה ושדמאלה אל תוך הפרדסים. לנסוע בדרכי העפר, בין הפרדסים, לנסוע בדרכי לחנות ולכת לטויל בשבילי החול מרחם פרדסים. במבן - לא לנוב אחרון מבאן, מותר לקשוק תמציתים וללעס את הגבעולים, ואולי גם מטה אחרון אחד שהולכים ידאו מה זה.



החורף יהיו הרבה נרקיסים. לראותם בלכוד

ואחר כך פונים מסגדאל לביון



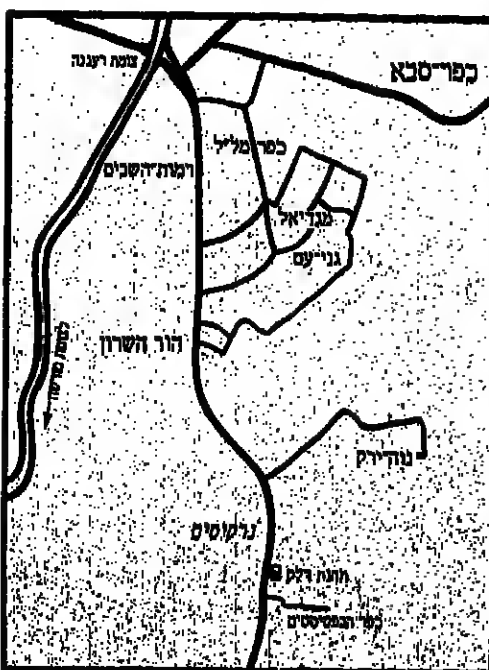
## מאת נילי פרידלנדר צילומים: שי גינות בשיתוף רשות שמורות הטבע

חורשים בוחיות את הבושי לביון חנוכה אבספורט. לטויל בין נרקיסים צריך לעול מפני גומי, ואו הנמים יותר. ויש גם המון שלליות בדרכי השרון.

■ נרקיסים בצמון. לחושבי הצמון בדאי לשוטט בין הנרקיסים בתליאופה, מצפון-מערב לקבוץ שמיר בעמק החולה. לפני חנוכה הדרומית לקרית שמונה פונים מזרחה, לביון הקיבוצים שדה נחמיה ושמיר. אחרי שדה נחמיה, משמאל לבבשי, יש תל - גבעה בולחית ובה שירי ישובים עתיקים וכולה מבוסה בנרקיסים בכל חודש יואר.

■ ליד עירוב - גם בגלל הדרומי. בשמורת גוב, ב-15 ק"מ צפונית-מזרחית לחמת גדר או לקבוץ עין גב, פורחים בחודש יואר אלפי נרקיסים. מצומת אופק נסיעים לביון דמת מגשימים, חולמים משמאל על הבושי למושב גוב ופונים מיד שמאלה בבבשי המוביל לחספין. חונים ורולבים שמאלה, אחרי שחוצים חוטי חיל. שלט: שמורת טבע. לבוא במפני גומי.

טיול חביב שאפשר לשלב עם רחצה במעיינות החמים של חמת גדר או בחמי טבריה הצעירה. מומלץ לכל מי שעבר את ניל הארבעים.



# אדום למשיח

שמידין

**ד"ר גאולה צרויה רוצה להביא גאולה לירושלים. שלוש שנים רופאת שניים יהודים, דתיה, ברובע המוסלמי של העיר העתיקה. היא אומרת שההתנחלות שלה זו סתימה זמנית. שליחות אישית. עוזבת את הסביבה היהודית להביא קצת אור למסגרות ולחגים אותן, לחפש דרך איך לאהוב אחד את השני. השכנים הערבים מחבבים אותה. לא מפחדת. חושבת שאלוהים לא אוהב פחדנים ופחדנים.**

**מאת טל שחק צילומים: ראובן קסטרו**

**ב**דרך למרפאה שלה, ליד ישיבת "שוכו בנים" שבקר העתיקה, הופיע לפתע הרב מאיר כהנא מלווה בשני ברידנים. באותה שעה פגשה המספרה על הישיבה מלווה בצלמים, והיא מידרה להסתתר כדי שלא תהיה איתו כתמונה אחת. ד"ר גאולה צרויה, צעירה יפהתואה, דתיה, רופאת שניים ברובע המוסלמי. גפשה נידרה שילוב של אמנה תמימה עם עקשנות אמיצה. היא אוהבת ניגודים באלה, אך לא את כגון. לא מסתלת לבסול אלימות וקיצוניות.

מי שקורא לה דתיה נרדם לה מלידה עמיקה. רחמי זה כינוי שהמציאו רק בתקופה המודרנית, וזה אתר הרברים שגורמים לפילוג בעם, ההפרדה הזאת לפני סנינים של אנשים, היא אומרת, לא קיימים שני מוגים. כיא יום שכולם יהיו כיהם" אגונות בשלום כחאבת האדם, בוללת גם את הערבים כשכנים לרוב איתה, מוטב לזכות למחלוקת הסוליסית, לטכח את הלשון הצנינית ולהתעלות מעבר לאדישות היומיומית. חיכיון שלי הוא הרח ואהבת אנוס. כל הרברים שגאולה רכיס עליהם, כוא נעורב אותם. כוא נחפש איך לאהב אחר את השני? זאת האסונה הזאת משתלבת בגאולה צרויה להקדיש מבינה כביישנות אך בעקשנות, גורמת הרבהים אפילו אצל סטקנים גדולים. הם אומרים לה: הלוואי שאת צודקת.

לא קל להיחלסם להוציאות יתרה כסביבה החחוטה, המתוחה כליכר, שכלל הרובע המוסלמי. מרחיית הערבים בוקעת מוסיקה מסתלסלת. עצלות מאיימות לרדס את ההלך כסימסמט הצרות, תרחשוות לירים משחקים, מרעשים, לעיתים גם מצקים. גאולה נוחה כאן לפני שלוש שנים, להגשים חלום שהיה במרוקו. היא אוהבת את ירושלים בדרך מיוחדת, חוששת. אילו ידעתי לצידר, לטיר כמו געמי שחר, חוששת. שירה כמו אורי צבי גרינברג, הייתי שרה לה כמו שעש אוהבים במסך כל השנים, אבל אני רק רופאת שניים וחוששת ודרך משלי לבטא את האהבה הזו.

היא החליפה מרפאה משנסגרה בעיר החדשה לטוכת חורבה ישנה אותה שישצה בשקם. אחי שגילו אותה בסלוויה, כתבנית "בין הבמאות", והחזילה לקבל מלוננים, רובם מתחבבים גלהבים. קצת גבהה במחילה מהצורך להסיר את מה שתמיר עשהה כרס המוכן ממלי, אני מאיר נחבאת אל הבלים, היא אומרת, במחוללה ברחתי, אחריכך אורתי אומץ. החלמתי שיש מה להלך עם האחרים. זה לא שאני



ד"ר גאולה צרויה כסימסמטות העיר העתיקה וכמאמנה. אם לכנות את לסחות למען רעיון וית.

מיוחדת. כל עם ישראל מיוחדים רק צריך להוציא את זה מאיננו. כעת היא ניגונה יותר, גולשת לעתים לשפה מליצית כסכסא צרפתי, וחושבת בקל רם בעתים חולמניות.

**ג**אולה צרויה גולדה בבית מסודתי עשיר, עם עוד 12 אחים ואחיות. לארץ עלו ב1968. הביספים וחזילו הרבה שרם לכן. האלום היה לחיות בירושלים, להחלום היה לראות ולשמוע בבניית ירושלים, להמשיך ולחפש מצב מושלם יותר. מדינה אותה אגרה שבישר לה סקם, איך לקח אלוהים את ירושלים של מעלה והוזהרת והמוסלאה אליו לשסיים, אחרי חורבן הבית השני, ואמר שלא ישיב את אותה עד שלא יוכל להיבכם לירושלים של מטה.

לכן היא כאן, כנסה לקדם את תאולה מירושלים של מטה. זאת והחליף המשיחי של הרצל וכלסור צריך להשקיע, להגיע לשיא מסויים. תדרך שלי הינה למעשים הם באאת חיים כסלמנה אחרת.

היא גישאה ללוי, לירה ארבע בנות, ועשתה שייחה עם הרבה לקטנות מרובים. אצל כל צעירה ממוצעת זו הייתה התגשמות חלום תיים. אצל גאולה - רק תחנת גינים בדרך לתפוש האור הגנוז שלה. היא המשיכה לחפש אותו בין התומות. העיר העתיקה חמיר הקטימה אותה. כל האבנים האלה מי שירע לרבר איתן זה משהו. עקרת את עצמי מרחוב המלך ג'ורג' עובני את תומם האגושי, את השכיבה והודיית, והגעתי לסימסמטות להביא לה קצת אור, לחגם אותו במבט, ללסך אותו ממש. וזו רכבי, כאילו לרדש ששח אדום, להחללל שהסם יחויי שכיגנו לציון. אבל אני גם תשכתי שצריך לעשות משהו. לא מספיקה האהבה צריך גם להתנות, לקחת אחריות במעשים.

שנתיים עברה על עצמה עד שקיבלה את ההחלטה לעבור לעיר העתיקה, ורק אז שימפה את בעלה כרעיון. הוא התגבר בתוקף. יותר מאוחר, בשאמנה שהיא רוצה לעבור ברובע המוסלמי, הוא חשב שזו בייחיה. הרבה זמן צחק עד שהבין שהיא רצינית, ועד כמה הירבר תשוב לה הרבר. מספר חודשים לאחר מכן נתן את הסכמתו.

**"אני חזקה בתוכי, זה מתבטא באופן ההליכה שלי, באופן בו אתה חי, ואו, לפי כללי הג'נגל, כשפוגשים את החוק, נוטים פחות לפגוע בו".**

**א**ת הרכוב היהודי היא מכנה "גטו", מתארפת אותו באקווריום. לא שריתה מתנגדת לגור שם, אבל זה עולם סגור. לעומת זה היה הרובע המוסלמי בעיניה כמו מרבר. עובדה גשכחת היום היא שער מאורעות תרס"ט הייתה בו אבולוטה תורנית צנופה. כ15 אלף יהודים ישבו בו. אחרוני המשפחות עזבו או מנו שסם אחרי מאורעות תרצ"ו. בנינים רבים גשאריו כבעלות יהודית וחושכר לערבים. הבעלות היהודית נשמרה גם תחת השלטון הבריטי, על אותם בתים שלא גרברו כיירי הליגיון הערבי, לאחר מלחמת ששת הימים חוקם וער פעולה למען תחזרת הרכוב היהודי לבעליה. ממשלת ישראל

הגבול בעיר העתיקה. ככל ואת כאים נס תלמיד ישיבות מהעיר החדשה, למרות המרחק הגדול. תלמיד ישיבת "מכון מאיר" שבקרית ססה אומר: "זו מרפאה יהודית עם הנושה מיוחדת. כשהולכים כרגל לבאן, דרך הרובע המוסלמי, כבד עוברים הכאבים".

השכנים הערבים והיהודים מקבלים אותה במין ארם, גורם על"פוליטי. לאחר רצת תלמיד הישיבה אליה עמרי, לא הרחק מהמרפאה שלה, היא הסכימה להעמיד את המקום עבור טקס הסולחה שימנה העדיה בין היהודים לבין הגברים הערבים. היא עצמה נעדרה מהטקס. פוליטיקה זה לא כשכילה וממילא לא היו הגברים סדוצים מנוכחותה של אשה.

**מ**חוצ לאירועים הדישמיים חולקים לה הערבים הרבה כבוד. התנות הקטנה של עדל גבלים נמצאת לא הרחק מהמרפאה. כששואלים את עדל ובנו העוור לידו מה רעתם על גאולה, הם מקריבים את קצות האצבעות לשפתיים ומשמייעים מצמוץ קולני לאות הערבה. "הלוואי שכולם היו כמנה", אומר עדל. היא משתללת לגול אורח חיים גורמלי, להשפיע על מביכתה הקרובה. כשפועל ערבי התפרע במהלך חיפוש סודריג שנערך בארנו הכלים שלו בסמטא סמוכה, היא מידרה להרגיע אותו ואף עזרה לו לאסוף את בליו אותם פחד בכעם.

השכנים מוסינים אותה לבסם קפה והיא מתחבנת מהכבוד שגפל בתלכה. "ישיבתי עם בעל הבית ועם האמא הזקנה שלו. האשה רק הנישה והמתלקה. לא מרברים על ריעות פוליטיות או בעיות אחרות. הוא סיפר לי על השכנים היהודים שהיו לו פעם, על גו הילדים היהודי שהיה מעליה. אפילו ובר את השיד ששרר כשורים. זה גדול ליהודים. אין לנו כדירה אלא ללמוד לחיות עם הערבים. אפשר לומר שהמצב הזה הוא כמו מניחה ומגית. אני לא נתקפת חוסר מכללות כמו כולם.

הרבה ידידים ותיקים מירושלים המפורזת והמשומנת אומרים לה: איך זה את משונעת אבל אני באמת לא מפחדת, גשכעת לקח לי שנתיים ללחוץ על הבוויץ. עד לי שארם צריך ככלל לפחד מלרם אחד. אבל במצב כזה התלמתי שהפעם זה לא אני שאפחד. את שלי עברתי במרוקו, ובטח שלא בישראל. בנוגיסיה הערבים מפחדים מזהל ופה שאני לא אפחד עליית חוץ מזה אני חושבת שאלוהים לא סוכל מחריגים ופחדניות. לא ידעתי איך גיליתי את זה, אבל זה ככה. אגמו צריכים ללמוד הרבה מהדים בג'נגל, לפי הכלל הירוע שרק זהיה החלשה, החולה, גטרפת. אני מדינשה שאני חזקה בתוכי ולא מפחדת, ואין לי צל של פקס שזה מתבטא באופן ההליכה שלי. באופן בו אתה חי, ואו, לפי אותו הכלל, כשפוגשים את החוק נוטים פחות לפגוע בו". היא גושה באמונה לעשות הכל שלא יחזור על עצמו האוסן שקיה לרבי יתורה הלוי, אשר גרס למות כרגלי סוס של פרש ערבי כשהתבוננף לנשם את ארמת הארץ.

אבל מעבר לאמונה היא משתרלת לא להתנגדת בגורל. למרפאה היא הולבת במסלול מאוכלם ככל האפשר, כשעות הגיוניות עד כמה שניתן, כדי לא להקל על תוקפים אפשריים. בדיוק במק שבתלל-אביב גמנעות גשים מלכלת באיווריים מסוימים כשעות מסוימות. היא משתוללת שהמרפאה האחרון יהיה גבר, ואיתו היא עובדת את המרפאה. הרהיה שלי מאור סאמאליסית, ועוזרת לי מאר. הרעיון שקיה לי משהו אינו מפחד אותי. אם למות, למחות שהיה למען רעיון יפה, על אהבת ירושלים וארץ ישראל. לא אסחדר בסו תאגות דרכים.

וכך רואנים לה יותר משהיא רואגת לעצמה. בתחילת הרבה שם, היה הבעל גוהג להתקשר אליה קל, בוחה של שיגרה, היא מחייבת. במשטרה קיבלו הוראה למסור את המרפאה במסגרת המיוריים השיגריתיים. היא מבבדת אותם כשה. שרק יהיו עוד אלף כמות, אומר מסק תחנת המשטרה בקיסלה.

על קיד המרפאה תלויה תמונת הרב סק. תורתו היא אחת ממקורות הבוח שלה. מלבר העקשנות הכבדות, שר"ד גאולה צרויה לא מודה כקיומה במה מלא. "יתכן ואני עקשנית אבל לא בדרך שלילית", היא אומרת, "אני ארם חם ואנושי ואני מסוהה שזה בולם יותר. גם בשאמרו על ישראל שהוא עם קשה עורך, היי תרבונו רק למכור".

גאולה צרויה



# שמיכה מעל כולם



**שמיכות נועם מחמומות את כולם**  
ל-1/2 מיליון ישראלים: ילדים, רבים, גרולים, ומבוגרים, בחורים ובחורות, קשה לצאת מהמיטה בתורף הזה. אצלם מתחלף לשמיכות "נועם" תום ונעים. נעים מאוד.

**מה עושה את נועם לשמיכה הכי חמה במדינה?**  
שיטת ה-Thermo-Guard במובן, בשיטת הבלעדית ל"נועם" משתמשים במיליון טור סטטי עשוי סיבי מוליאסטר חלולים, מצופים בסיליקון Diolen. והוצאה - שמיכות "נועם" מתחמומות ב-40% יותר מכל שמיכה אחרת.

**...והאווירה חמה גם מבחוץ**  
שמיכות "נועם" חמות ומלטפות גם מבחוץ. עיצוב הברים האלגנטי, בצבעים רכים, נעשה באנגליה. איכות הייצור בסטנדרט אמריקאי, ועוד דבר חשוב - את שמיכות "נועם" אפשר לבסס בשקט. בריבוי הביטוח העשויים 50% מותנה ו-50% מוליאסטר, אינם מתכווצים ונשארים יפים, חמימים ומלטפים גם אחרי הכביסה. את השמיכות המובחרות של "נועם" חמצאו בהנחיות המובחרות, ברשתות השיווק הגדולות, בשקים, במשכיר לערכן ובתנויות המפעל של "נועם".

הצטרפו גם אחס ל-1/2 מיליון הישראלים ואלו מתענגים חם מבפנים ומאחוריה ונעימה ונעימה מבחוץ.

**נועם**  
עם סא

**מחשבות מפעלי קיבוץ אורים ד.ג. הנגב**

תנועות המפעל: תיא. דרך יו 44; י.י. 68; חוזה, צוק מוסט, דרו' הנפת 4, ליד בית טושלסקי; ר.י. ביחיל, מעדיעין; ב.י.ש, קקיל 51; בית להם, ע"י בית-המשפט; דימרת, מרכז גיל; אשקלון, א. החניניה; קיבוץ אורים.

# לאכול בחוץ

## "פגודה" - ליגה א' כדורגל



נציגי נבחרת הכדורגל של "פגודה" על מנשר האבדולס, הנבטים וכל השאר. (צילום: שמואל רתמני)

האלה, כך אמר, מתייחסים לכדורגל שלהם כרצינות רבה. שלא תעליב אותם. או לפני שהלכנו לדאוג אותם על סגרש הכדורגל, הלכנו לדאוג אותם על מנשר האבדולס, הנבטים, המאנה וכל השאר. הלכנו, כמובן, לאלופת הליגה, "פגודה" שכרוב ריונגוף פינת דימרת. גילינו שם מסעדה יפה, מבוקשת בנקיונה, עם מנשרות סיניות משתלשלות מן התיקיה, ציורידיק במסעדות של המזרח הדרום, שולחנות עם מפות נהוגות כקפריסות, עריכה הודעה ואסטטיה.

אלופה-אלופה, אבל לא זה שם כל וכו' לשערים ולפיצוץ עטלה אורגני. בולם שוחזר כסא חרישי ואף אחר לא צעק. "השטות בגוונה" האדם היחיד בצוות שלא היה בעל עיניים מלובסנות היה מנהל המסעדה, העונה לשם ציון. נאמר לנו כי לאמיתו של דבר הוא מודה לילדים לקיישי-שמיעה, שעשה הסבה לענף המסעדות. ובר, כשיש צורך, הוא מסביר את החסדים ומיעץ לבכרי שמיעה בשפת הודו-שיבאלימים. שדות כזה אינך מוצא כשום מסעדה בארץ.

ה"קפמן" של קבוצת הכדורגל של "פגודה" כיון כאן עכשיו כמלצר ראשי, וראג להביא לנו את התפריטים. לכוניעין ראיו דרך אשנב המטבח את החולצ המרכזי של שירות השמן הדותח את האבדולס. השוער הגיש לשולחן סמוך צלחות מהבילות של ווא"טאן.

המשחק נפתח כמכוד מנות ראשונות שהגיעו לשולחן על גבי מנשר-על-טוב. להאדרת הדשים הוא רשע ויקיני ריונו. הצלחת הקרטוואליה הוו הוצבה במרכז השולחן, והמטבח סביב צידה לנותות הסרעים שנמלו ממנה אבדולס (לא מעדיירים את החור, סלט סיני (מ"י רעיס), אך לנו חסרה בו גיט המתקשרת-הממצצת המאפיינת את הסלט הזה כשהוא עשוי לסעמנו, צלעיות של "לבן" ורבות גיממותו).

החילונים בשמשים (טובים). במחצית השנייה, לקראת המנות העיקריות, צבר המשחק תאוצה חיובית יותר. קיבלנו כשר כדומב צרפת (עשוי כולכה), חסילונים כ"דומב הש"י ורטוב סצ'ואני דר"ק, שיש בו, בין היתר, צ"ל, שום וכאל, עוף כליטום וסעים מאור, שהוגש חתוך בתוך גייר כסף שהסבחים צדו לו צורת עוף (לנייר הבקב). הפסל הקולינארי הזה הוגש לשולחן מולחב כלהבות אכזריות. משפתחת את נייר הכסף נגלת כדומב את נתחי העוף, מנוקס מדוב עצמותיו. בצד המנות העיקריות קיבלנו אדוו מסוג שבו פיסות חסילונים, כשר כשר העוף.

לקראת שריקת הסיום הוכאז מנת הקינוח. שוב אותה צלחת מסתובבת על צירה, שוב ויקיני ריונו. אלא שהפעם היו שם, בנוסף לקישושים המסורתיים, כדורי גלידה, אננס ובננות מסוננות, ליצי וסלם פירות.

מחירים לדוגמה: סאכלי י - במכירת ה-18 שקל לבנה כשר עוף - 10.5 שקל; כשר לבן - 13 שקל; כשר כשר - 21 שקל; דגים - 14 שקל; איטיות ודקות - 8 שקל. כמו בכל מסעדה בינית ניתן גם כאן לקבל "תפריט קבוע" המויל את עלות הארוחה במידה ניכרת.

למי שמתעניין במצב השדות: מטופחים, נקיים מאוד. סי יתן ויהיו כמותם בהרבה מסעדות אחרות שהשדות שלהן מזכירים לנו לא פעם שדותם ציבוריים בעיירה נידחת בדר אנטוליה.







# ספרים קונים בליד'יק!!

במחיר על כל קניה מעל 50 ש"ח - 3 תשלומים ללא דריכת וללא חצמנה

**עומם אג'ר**

**צעה שוורת**

250 עמודים - 1985 ש"ח

**עידו הממותות**

בין קמ אולד (הקמ כולל) שבע רב המיתות

100 ש"ח

**השומר הקטן של ארץ**

סרט קוראס ספרים - 1985 ש"ח

**יומן מהחיים**

ספר ש"ח

**התנין והילד**

התנין והילד (ספר) 1985 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

**מטר וחוזב**

ספר

**החלל**

100 ש"ח

**ספר דני**

100 ש"ח

**התנין והילד**

התנין והילד (ספר) 1985 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

**מטר וחוזב**

ספר

**החלל**

100 ש"ח

**ספר דני**

100 ש"ח

**התנין והילד**

התנין והילד (ספר) 1985 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

**מטר וחוזב**

ספר

**החלל**

100 ש"ח

**ספר דני**

100 ש"ח

**התנין והילד**

התנין והילד (ספר) 1985 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

**מטר וחוזב**

ספר

**החלל**

100 ש"ח

**ספר דני**

100 ש"ח

**התנין והילד**

התנין והילד (ספר) 1985 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

**מטר וחוזב**

ספר

**החלל**

100 ש"ח

**ספר דני**

100 ש"ח

**התנין והילד**

התנין והילד (ספר) 1985 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

**סיון הקיץ**

100 ש"ח

## רב בסנדלים

(המשך סעמוד 17)

לארשת העדידה תמכו בו רק 23 אחוזים, לעומת 48 וחצי בלר כדומה, שלמה להם. כןמאיר היה כולם. שפירד הבין שהליכה משוחזק עם ציץ שטאנפשו, תמנע כוסה. שפירד נותם רח שפולת העבודה מטר עניין עם ציץ נהדרתה הבוק, בדיעת שמעון פרס. ציץ היה להם להחלץ מעניבת התק של חרות. קואליציה רחבה האמה לו. כןמאיר הבין מיד שסצבו חמור, והתנהג כמו מנהל אצל דפא: עשה מה שאומרים לו. כשנתמם התמסס הקאליציוני, הוא יכול היה לצאת לצד להט כסל אדיבלי הקאליציה ליכודיטער, וכמורדני הטעות בבסמל לממשלת אחרות לאומית.



**„אם רב כןמאיר לא היה קיים, ציץ היה צריך להמציא אותו. במקום שהאחריות בנושא התנועה בתיא תתחלק היא נופלת על כןמאיר. המצב הזה נוח לציץ“.**

כןמאיר סידר שהא לא תשלם. הוא התא את זה של יס ארסמור רונמאנת כאלה אם עובתי אותו, זה רק ככלל הרעות הפוליטיות שלו הרומות לאלו של הליכוד. אני עצמי הלכתי עם יוס שריר לרץ.

מוסף ליאון: כל מה שעכר עליו היום נובע מהבחירה הגורעה של הצוות שהלך איתו לבחירות, והצוות הזה היה בעובדיו. עקב אבילם שלו. אנשים שהעדיפה לא מענייתם אותם, וגם לא הסבלתם רק הם עצמם. לא מקיימים רב ר למען העשייה הציבורית. וזהו אשמתו, כי הוא כתר אותם. כשרוא הרכיב את הרשימה התורנו אותו מפני הדבב שבו. התמצאה - הוא נישאר ואב בדר. הכירו שסאירס אותו לבר. אישיות למות שנאלץ להיות מוליטס, לכןמאיר ניתנה הורמנות לבחור ארככה אישים מתוך למפלגה למקומות כמחוזים במוצעת העדיירה. הוא העדיף עסקים סגנים, ואלה האנשים שהיום חותרים תחתיו. כןמאיר: „הכמתי לרוח מול להט בדיעה שאפסיר, ואכל איתו למקאליציה התנאי שלי היה שאהיה חבר כנסת, מיי שיהיה לי מעמד עצמאי מול הרוב של הליכוד ולהט. פרס וכרלכ המכסור. הקואליציה הו הצביאה את תליאכבי משליטת הליכוד והעדיירה אותה למערך. למרות שפרמילית אני לא סגן, בששואלים מי מנהל את העיד הו - אומרים קורס כל ציץ, ובמרחק מסוים - כןמאיר. כתחום התחבורה הנהגתי תורחנייה איזוריים לתושבים, הקמתי מערשי תנה לטו אלף בלייכב, הפעלתי את „סגרלי רנור“, הצאתי מפות חנייה ועכשיו אנחנו בונים עשרה נשרים להולכיכרנל, מסוסים של „חנח וסעי ושני מנישים להדרת ילדים בחדרות כדרכים ויש הביצוע החלק בנתיבי איילון, יש נתיבים לתחבורה ציבורית ואנחנו הולכים להקים חניונים מתחת לארמיה“.

אם נתעלם משלל ההבטחות שפירד ערב הבחירות תחת הבהרת „כןמאיר - ראש הרש לעיר“, היו כבוא ותחבורה, עליו הוא מופש היום מתגלה סעי כלתייניתו לגישור בין הסצע למסצע. באוקטובר '83 הבטיח: „נחש את ביצועה של תובנית נתיבי איילון וגסיים את תחבורות ב'1985'1986 כבר מאוחרני. נתיבי איילון הוא הבהך כשליטה משמחית ותעבורת הוחשו בגלל הסניית „מריבת תקציב הכבישים הלאומי לפרויקט. כןמאיר היום אני הסדרתי את חדרת הבסקי, הלבתי. למשרד הממשלה בלראש הממשלה: „1985. נתיבי איילון יושלכו ב'1990:1989' והלא נראה“.

המרבית: הדרשה העומדת היום עובדה ומונחת. כןמאיר היום: „אני כדאש הצוות המוכיל את הפרויקט. אני מקווה שבתוך שנה 1987 יחחילו לבנות את התנהג. רשענו. באוקטובר '83 הבטיח: „נפעיל רכבת עילית (מונוריל) באזורי תחבורה צפופה עד 1988“. זה לא יקרה. כןמאיר: „התחלנו לעבוד על רכבת מרבית, כשעה טובה. באוקטובר '83 הבטיח: „נחחיל כניית רכבת תחתית“. כןמאיר היום: „אני לי משקיעים. באוקטובר '83 הבטיח: „בונה חניונים תחיקקים מחחת לכיס מלכי ישראל, בכר היכל התרבות, סדרה רוטסילד ומקומות נוספים, וגם מנהל חנייה עיליים“. זהו תוכנית שהובנה לפני כוא לעדיירה, ועדיין משוחתם עליה מלים. באוקטובר '83 הבטיח: „נפעיל אוטובוסים מפרקים ממחוריאור ומופעלים בחשמל“. כןמאיר: „אוטובוסים מפרקים הונכמו“. איפה הם ואיפה החשמל.

כןמאיר: „הלווא שכל פוליטיקאי היה מנסים כמוני. ההתחייבות היתה - אם אהיה ראש העדיירה, אני לא ראש עדיירה. כפר הכל ראש אני תנועה. כוא הוא צודק, אבל מה הוא עושה שמו מומחה תחבורה העוקב מקיבד אחד העשה אומי: „הוא עובד קשה. בשבילו זו לא פחיתות כבוד לצלצל ולהתחנן לפקיד באוצר העבוד ררך פקיד במשרד התחבורה. מושר עד מן מנהל חשכונות של מחליה שולית, לוקח על עצמו הכל. מתקשר, כותב מכתבים, מנהג. הוא הושי כספים לכמה נושאים. הוא עקשן, לא מרפה מנושא, ואם הוא רוצה משהו - יסיר אותו ממניחל והתורה פעם בשבוע. אים נוח לעבודה. הבעיה היא שהוא רודף במקום. יכול לבצע רברים סגנים, לא נחלים. כלי ציץ הוא לא מפליח אין לו עמדות/כוח בעדיירה. המנגנון עובד עם ציץ. אולי בגלל יחסו עם ציץ ובגלל שיש כפר בקופה, אפשר לראות שפרסים מה וספי“.

רב הסדרות לעדיירה נמתי כחונ בית של כןמאיר שכונות ככלי. על הפרק היה סיסרד הרשע הצפוי לשכונה מכביש המהיר של נתיבי איילון. שלמה להט רצה את קולות התושבים, אבל ידע שיצטרך לפרוע את התחייבות שלו. הוא היה והיו בשכונות לתושבים. פעולות להפחית מימרי הרשע עלירי הנמכת הכביש ובניית קור אקססר. כןמאיר, לעומתו, מיהר להבטיח לתושבים שתמלול לא יעבור ליד כתחום. כשהבטיח, אולי חש מן הסתם שלא יהיה ראש העדיירה. בעניין הזה, סגר על הבריחה של ציץ. אבל הוא לא העלה על דעתו שהא יהיה ראש אגף התנועה ויצטרך לבצע את המיניות של ציץ. כמכתי, ההכנסה לא היתה ניתנת לביצוע. את הכביש המהיר מוללים ליד כחונ ככלי. הוכרים במפלגה לא אהובים את הדרכת החרה שלו בסצע של להט. חיים כצמן, יורד הוועדה האוניציפאלית כסחור תליאכבי של מפלגת העבודה, אומר בגלוי את מה שהאדים אישים שלא לצטרפו. כןמאיר נמנע ששיחות מדיווח על מעשיו בעדיירה. בשלב מסוים הוא הפסיק לייצג את מפלגת העבודה. הוא לך ריווח, לא העלה נושאים לרווח. חלק גדול מחברי המחוז הם תושבי תליאכבי ומתנגדים לסגרלי רנור. הוא לא הביא נושאים כאלה לרווח כוועדה המוניציפאלית שאני חבר בה“.

עכשיו האברים נוקמים בו. מתכוונים למנות סגן ראש עיר אתר תחתית. כןמאיר חתר ללכת עם ציץ לסדרות הבאה, אם ברשימה אפוליטית או ברשות הסערך. כסחור תליאכבי מיהר לזהים אצבעות בעד הליכה. לכחירות, שפירדסה סירפור. הרשימה הבלתימפלגתית/צפויים לו קשיים להיכנס לרשימה לכנסת הבאה.

אבל רב כןמאיר הוא איש חזק. ממש בלוחות. נכון שמצב קשה, אלא עשסקנות מפלגתית היא המומחית שלו, ואל תתמלא אם הרוק שניים ריצות לחפור את הקשרה על מיה. קשה להאמין שיפרש משאחו הכוח בעדיירה. אבל אם זה יקרה, יצטרך שלמה להט לחשב לעצמו כןמאיר רש.

**יצחק בןחורין**  
**הפגשנו 41**











9.1.87

במשביר לצרכן

החנות החדשה שלנו... ממוקמת ברחוב...

נשים שמלות כל המבחר סריגים איטלקיים לגברים מכנסיים אלגנטיות גורג'י בלייזרים וזקטים עוזי

יום המוצר יום רביעי 9.1.87 25% הנחה



סוויטשרים לגברים במגוון צבעים דרבי 14% רק שיח עד אוילת המלוא

מעוניין בקניה באשראי? 47,000 מוצרים במשביר לצרכן מיקרים... מוכנות כביסה... תנורי בישול... אלקטרוניקה בידורית... רהיטים ושיטחים... כלי בית... כלי מטבח... בידור והנעלה... מתנות... ספורט... כל אלה ניתן כועכשיו לרכוש באשראי עד 12 תשלומים פרטים בבתי הכלב

היכוננו להפתעה הגדולה

הנהלת חשבונות

הנהלת חשבונות חשבוניות נפתחות קורסים 1 ו 2: 3 קורס ערב מזורזים כמעט שבוע במשך 5 חודשים...

Table with 2 columns: תל אביב, חיפה. Rows with names and prices.

מכון ישראלי למינהל

תכנות מחשבים

תכנות מחשבים לקראת התואר תכנית סוג 1 מבצע 1: מחשב 2: מחשב 3: מחשב...

המכון להכשרה מקצועית

עיצוב בנים

קורס לעיצוב פנים

מכלל תכנון ועיצוב ריהוט נפתחים קורסי בוקר וערב ב"א מתחילת חודש יוני...

מדור לימודים! אנגלית

אנגלית מדוברת שוטפת

הנהלת חשבונות חשבוניות נפתחות קורסים 1 ו 2: 3 קורס ערב מזורזים כמעט שבוע במשך 5 חודשים...

מכונים אמריקאים לשפות

Table with 2 columns: תל אביב, חיפה. Rows with names and prices.

למד בגרות בקלות וחסוך \$1,000

למד בגרות בקלות וחסוך \$1,000 הנחה קורס מזורז דוקטרי... יום רביעי 9.1.87...

יועצי מס

נפתחים קורסי בוקר וערב לקראת התואר תכנית סוג 1 מבצע 1: מחשב 2: מחשב 3: מחשב...

הנהלת חשבונות

הנהלת חשבונות חשבוניות נפתחות קורסים 1 ו 2: 3 קורס ערב מזורזים כמעט שבוע במשך 5 חודשים...

Table with 2 columns: תל אביב, חיפה. Rows with names and prices.

מכון ישראלי למינהל

תכנות מחשבים

תכנות מחשבים לקראת התואר תכנית סוג 1 מבצע 1: מחשב 2: מחשב 3: מחשב...

המכון להכשרה מקצועית

עיצוב בנים

קורס לעיצוב פנים

מכלל תכנון ועיצוב ריהוט נפתחים קורסי בוקר וערב ב"א מתחילת חודש יוני...